SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TŁUSZCZU

ZA ROK 2023

Spis treści

1. Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu 4
2. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej 9
3. Dane o osobach korzystających z form wsparcia 13
4. Świadczenia z pomocy społecznej 21
4.1. Formy pomocy społecznej 22
4.2. Praca socjalna, kontrakt socjalny- narzędzia pracy socjalnej 23
4.3. Zasiłki stałe 24
4.4. Zasiłek okresowy 26
4.5. Zasiłki celowe i celowe specjalne 28
4.6. Specjalistyczne usługi opiekuńcze 30
4.7. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 31
4.8. Sprawienie pogrzebu 33
4.9. Usługi opiekuńcze 34
4.9.1 Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej……...35
4.10. Domy pomocy społecznej 36
4.11. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej 38
4.12. Piecza zastępcza- Asystent Rodziny 39
4.13. Pobyt w schronisku dla osób bezdomnych 44
5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń 44
5.1. Świadczenia rodzinne 44
5.2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka 45
5.3. Zasiłek dla opiekuna 48
5.4. Specjalny Zasiłek Opiekuńczy 48
5.5. Świadczenie rodzicielskie 49
5.6. Świadczenie wychowawcze -500+ 49
5.7. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego 49

5.8. „Za życiem” 52
5.9. Czyste powietrze- zaświadczenia 54
5.10. Dodatki mieszkaniowe 54
5.11. Dodatki energetyczne 55
5.12. Karta Dużej Rodziny 55
5.13. Powiatowa Karta TAKrodzina.pl 56
6. Dowóz dzieci niepełnosprawnych do Szkoły Specjalnej w Ostrówku 56
7. Realizacja innych ustaw 57
7.1. Refundacja podatku VAT 57
7.2. Dodatek węglowy 57
7.3. Dodatek dla gospodarstw domowych 58
7.4. Dodatek elektryczny 59
7.5. Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa 59
8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie 61
9. Klub Integracji Społecznej 72
10. Uniwersytet Trzeciego Wieku 73
11. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3- żłobki 74
12. Współpraca z Bankiem Żywności w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym 77
13. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 77
14. Struktura wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu w 2023 r. 87

1. Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu określa statut Ośrodka, ustawy oraz akty wykonawcze ustaw.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku realizował zadania wynikające w szczególności z :

•ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm)

•ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 poz. 390),

•ustawa z dnia 7 września 2007 r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity: tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.)

•ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jednolity Dz.U. z 2020 poz. 1297)

•ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.)

• ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2023 r. poz. 535 z późn. zm.)

•ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),

• ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2424)

• ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.)

• Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2023 r. poz. 810),

• ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127),

• ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.)

• ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1630)

• ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł

ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1772.), • ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 759 z późn. zm.),

• ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 204),

• ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.)

• Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz.U. z 2021 r. poz. 199),

• Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2021 r poz. 1481),

• Ustawa z 27 kwietnia 2001 roku o Prawie ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 54).

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu realizującego politykę społeczną gminy w szczególności należy:

• wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,

• podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,

• udzielenie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,

• prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Podstawowymi przesłankami do uzyskania przez osoby i rodziny wsparcia w ramach pomocy społecznej w 2023 r. było znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożliwość jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień. Trudna sytuacja życiowa to w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7

ustawy przy uwzględnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy, który w 2023 r. mówił, że dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć- 600 zł, w przypadku osoby samotnie gospodarującej- 776 zł. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co trzy lata z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji socjalnej.

Pomocy na zasadach określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- bezrobocia
- sieroctwa
- bezdomności
- potrzeb ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- bezrobocia
- niepełnosprawności
- długotrwałej lub ciężkiej choroby
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych
- alkoholizmu lub narkomanii
- trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali Rzeczpospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy
- przemoc w rodzinie
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

Do zadań OPS-u oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania z zakresu ustaw o:

- świadczeń rodzinnych
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

- dodatkach mieszkaniowych
- dodatkach energetycznych
- wspierania rodziny i pieczyzastępczej
- przeciwdziałania przemocy wrodzinie
- świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy
- Karcie Dużej Rodziny
- finansach publicznych

dodatkowo:

- współdziała w realizacji prac społecznie użytecznych w gminie Tłuszcz,
- prowadzi Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- uczestniczy w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- dowozi dzieci niepełnosprawne do Szkoły Specjalnej w Ostrówku,
- prowadzi Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie,
- prowadzi Uniwersytet Trzeciego Wieku i Klub Integracji Społecznej
- Realizuje Program TAKrodzina.pl,
- prowadzi Placówki Wsparcia Dziennego: w Jasienicy i Stryjkach
- współpracuje ze Spółdzielnią Socjalną „Pożytek”,
- realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”
- realizuje Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej,
- realizuje Program Opieka 75+,
- wydaje decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej
- koordynuje i wspiera różnego rodzaju pomoc dla obywateli Ukrainy.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;

2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10) praca socjalna;

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

13) (uchylony)

14) dożywianie dzieci;

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

17) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

18) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

19) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

20) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

21) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

2. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Tłuszczu na koniec 2023 r. było zatrudnionych 24 osoby na umowę o pracę. Poza tym, Ośrodek w 2023 r. zatrudniał również osoby na umowę zlecenie m.in. do realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, opiekuna dzieci niepełnosprawnych, asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej oraz wychowawców z placówkach wsparcia dziennego: psychologa, kierowcę oraz wykładowców UTW.

Struktura Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu jest dostosowana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. W skład struktury organizacyjnej OPS wchodziły następujące komórki organizacyjne:

Wykres nr 1- Struktura zatrudnienia w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tłuszczu na dzień 31.12.2023 r.

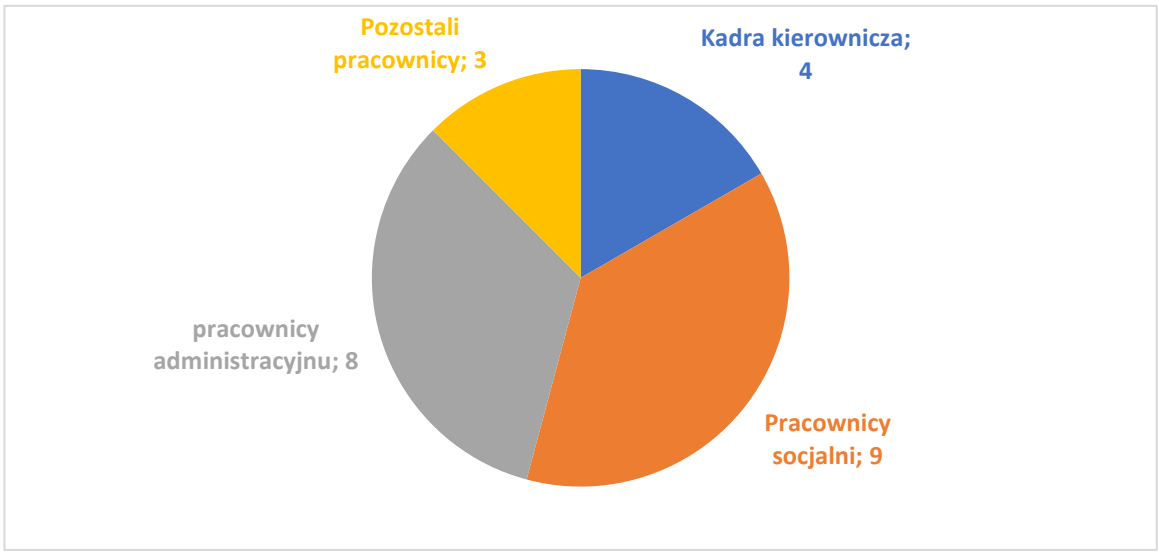

Wykres nr 2- Liczba pracowników OPS w latach 2020-2023 (na dzień 31.12 każdego roku)

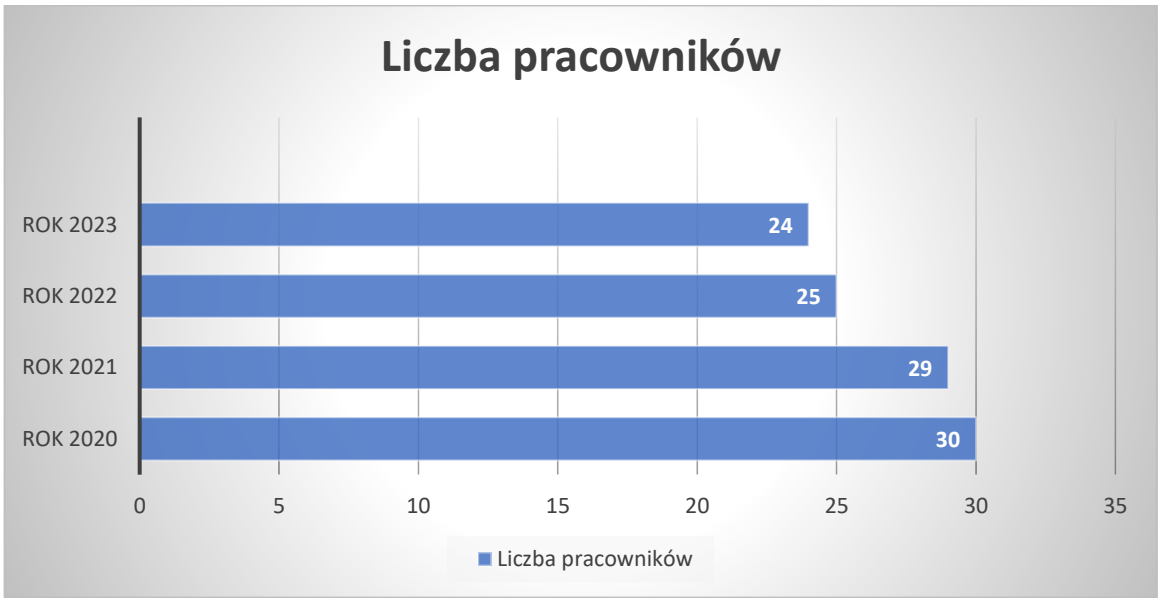

Tab. nr 1- Umowy zlecenia zawarte w 2023 roku

Umowy zlecenia zawarte w 2023 roku	
Opiekun dzieci niepełnosprawnych	1
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3
Pozostałe umowy zlecenia (m.in. w ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej'', UTW- wykłady,	50

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym w ramach zadań własnych gminy jest praca socjalna. Praca socjalna jest działalnością zawodową skierowaną na przywrócenie lub wzmocnienie zdolności osób i rodzin do funkcjonowania w społeczeństwie, oraz doprowadzenie ich do samodzielności życiowej i rozwoju. Poza takim definiowaniem pracy socjalnej spotykamy się często z jej szerszym rozumieniem. Praca socjalna jest jedną z form usług socjalnych, oprócz profesjonalnego poradnictwa zalicza się do niej pomoc w załatwieniu spraw codziennych oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem. Ustawa przewiduje, że w stosunku do osób, które spełniają przesłanki udzielenia pomocy społecznej określone w art. 3 ustawy o pomocy społecznej, praca socjalna może być prowadzona niezależnie od ich sytuacji dochodowej. W art. 25 ustawy o pomocy społecznej nałożono na gminę obowiązek świadczenia pracy socjalnej zmierzającej do umożliwienia kontaktu z otoczeniem osób niepełnosprawnych. Pracownik socjalny we współpracy z organizacjami społecznymi, kościołami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi, fundacjami i innymi podmiotami pomaga w integracji osób dotkniętych niepełnosprawnością ze środowiskiem. Umożliwia aktywizację zawodową i społeczną tych osób. Prowadzenie pracy socjalnej jest typem aktywności zawodowej i wymaga zdobycia odpowiedniego wykształcenia. Praca socjalna to działanie bogate w różnorodne treści i konteksty, warunkowane potrzebą niesienia pomocy poprzez wsparcie intelektualne i emocjonalne, wkracza w sferę złożonej problematyki wartości nadając jej wymiar etyczny. Wymaga, dla uzyskania najlepszego efektu, właściwego klimatu. Pracownik socjalny musi wykazać się umiejętnością słuchania, wyrozumiałością, zaufaniem, spokojem, jak również ciepłem i współczuciem.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Tłuszczu na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych było 9 pracowników socjalnych.

W latach 2018 - 2019 OPS w Tłuszczu realizował projekt „ Skuteczne pomaganie" którego głównym celem była zmiana organizacyjna Ośrodka polegająca na oddzieleniu pracy socjalnej od

postępowań administracyjnych. Dzięki realizowanemu projektowi od maja 2018 r w OPS zostało zatrudnionych 2 nowych pracowników socjalnych. Dzięki zwiększeniu liczby zatrudnionych pracowników socjalnych OPS w Tłuszczu spełnia wymagania o których mowa w art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących".

W 2023 r. w OPS funkcjonowały:

- **stanowisko ds. pierwszego kontaktu** (pracownik socjalny, który przeprowadza wstępną rozmowę z osobą, która zgłasza się do OPS po pomoc i kieruje ją do odpowiedniego zespołu lub pracownika)
- **zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją** (pracownicy socjalni, którzy prowadzą postępowania w związku z przyznawaniem pomocy w formie zasiłku celowego, okresowego, specjalnego, stałego dożywianie dzieci w szkole)
- **zespół ds. usług** (pracownicy socjalni prowadzący postępowania w sprawie przyznawania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, kierowania do DPS, sprawiania pogrzebu, kierowania osób bezdomnych do schroniska, organizowanie społeczności lokalnej, usługi klubu integracji społecznej, realizacja programów pomocowych t.: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej", „Opieka 75+", itp.)
- **zespół ds. pracy socjalnej** (pracownicy socjalni prowadzący pracę socjalną, Niebieskie Karty, interwencje itp.)

Struktura zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu na dzień 31.12.2023 r.:

- specjaliści pracy socjalnej- 4
- pracownicy socjalni- 5
- aspirant pracy socjalnej (organizator społeczności lokalnej) - 1
- koordynator KIS (pracownik socjalny) - 1

3. Dane o osobach korzystających z form wsparcia

Gmina Tłuszcz jest jedną z gminy powiatu wołomińskiego w województwie mazowieckim. Gmina sąsiaduje z 6 gminami: Klembów, Dąbrówka, Poświętne, Jadów, Zabrodzie. W gminie poza miastem Tłuszcz z pomocy korzystają także mieszkańcy następujących wsi: Białki, Brzezinów, Chrzęsne, Dzięcioły, Franciszków, Grabów, Jadwinin, Jarzębia Łąka, Jasienica, Jaźwie, Kozły, Kury, Łysobyki, Miąse, Mokra Wieś, Pawłów, Postoliska, Pólko, Rudniki, Rysie, Stasinów, Stryjki, Szczepanek, Szymanówek, Wagan, Waganka, Wólka Kozłowska, Zalesie, Balcery, Zapole, Fiukały, Konary, Marianów, Moczydło, Ołdaki, Wilczeniec.

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Tłuszcz w dniu 31.12.2023 r. wynosiła 19 840 (dane z Wydziału Spraw Obywatelskich i Społecznych w UM w Tłuszczu).

Z pomocy i wsparcia w 2023 r. (ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych przyznawanych decyzją oraz pracy socjalnej) skorzystało łącznie 876 osób w 403 rodzinach (w liczbie 876 nie uwzględniono osób korzystających z UTW, Placówek wsparcia dziennego, Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, POPŻ).

Oznacza to, że 4,41% mieszkańców gminy Tłuszcz jest objętych pomocą społeczną.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców Gminy w 2023 roku z podziałem na grupy wiekowe.

Najwięcej osób przybyło w wieku ponad 65 lat, czyli osoby starsze.

Problem osób starszych zaczyna być bardzo widoczny, nie tylko jeśli chodzi o liczbę osób starszych, ale głównie o problem zorganizowania opieki nad tymi osobami.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swojej działalności stara się sprostać wszystkim potrzebom. Starzenie się społeczeństw z jednoczesnym spadkiem dzietności powoduje, że coraz więcej osób starszych będzie pozostawało na rynku pracy, a to wymaga dostosowania przestrzeni i form pracy do ich ograniczeń i możliwości. Wciąż jednak istnieje duża grupa seniorów, którzy są niesamodzielni, a także takich, którzy oczekują innej, pozazawodowej oferty włączającej w życie społeczne.

Seniorzy się zmieniają, ponieważ zmieniają się warunki ich życia i doświadczenia, przemianom ulegają zatem także potrzeby i oczekiwania dotyczące ich realizacji.

Procesy demograficzne i rosnące niezadowolenie osób starszych z ich sytuacji spowodowały, że seniorzy stali się przedmiotem polityki społecznej na każdym szczeblu.

Z pomocy Ośrodka korzystają głównie osoby starsze, samotne i niepełnosprawne.

Tab. nr 2- Liczba mieszkańców Tłuszcza oraz ich struktura w latach 2020-2023

	Liczba mieszkańców w danym roku			
	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Mieszkańcy (liczba osób)				
Ogółem	19 790	19 730	19 803	19 840
Kobiety				
ogółem	10 114	10 086	10 134	10 149
0-18	2 122	2 107	2 116	2 087
19-35	2 255	2 212	2 175	2 144
36-65	4 141	4 1007	4 119	4 113
Ponad 65	1 596	1 660	1 724	1 805
Mężczyźni				
ogółem	9 676	9 644	9 669	9 691
0-18	2 342	2 325	2 340	2 339
19-35	2 303	2 260	2 221	2 212
36-65	4 008	3 996	3 997	3 974
Ponad 65	1023	1 063	1 111	1 166

Liczba mieszkańców gminy Tłuszcz zwiększyła się o 37 osoby w porównaniu do 2022 roku.

Wykres nr 3- Liczba mieszkańców (w osobach) w latach 2020-2023 (dane z Urzędu Miejskiego)

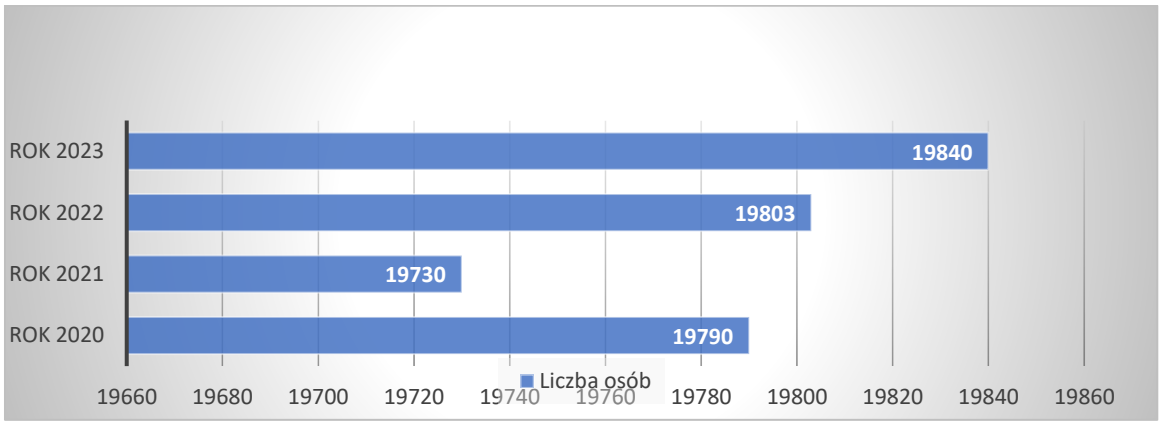

Wykres nr 4- Liczba mężczyzn i kobiet w Gminie Tłuszcz w latach 2020-2023

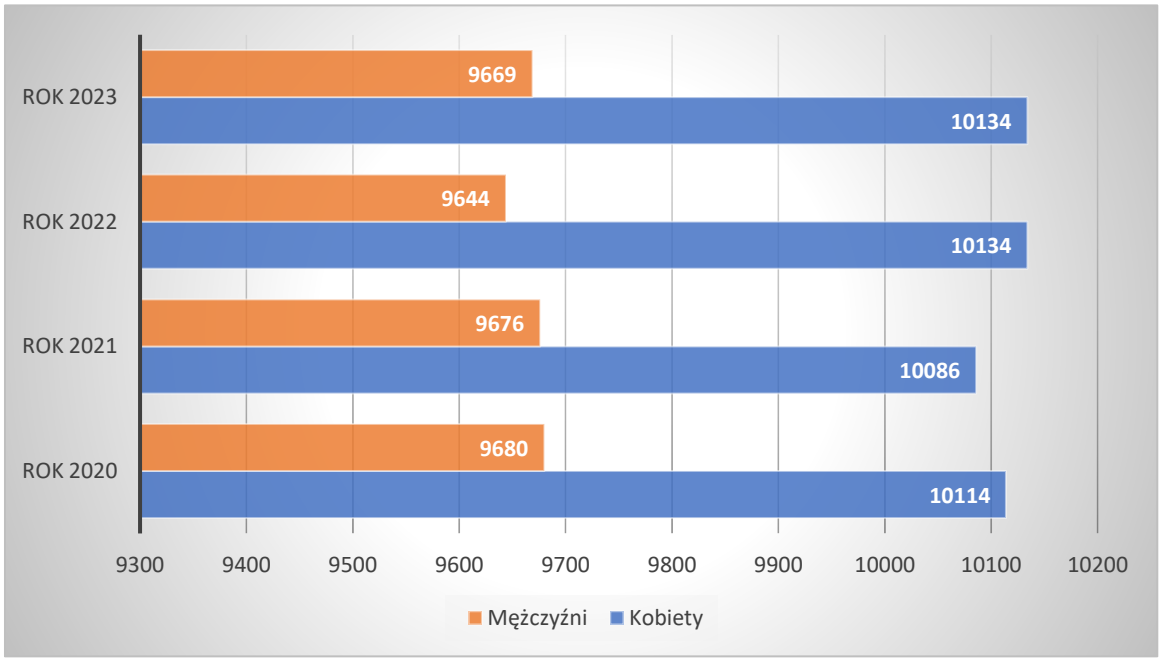

Wykres 5 - Liczba mieszkańców Tłuszcza przypadająca na 1 pracownika socjalnego w latach 2020-2023

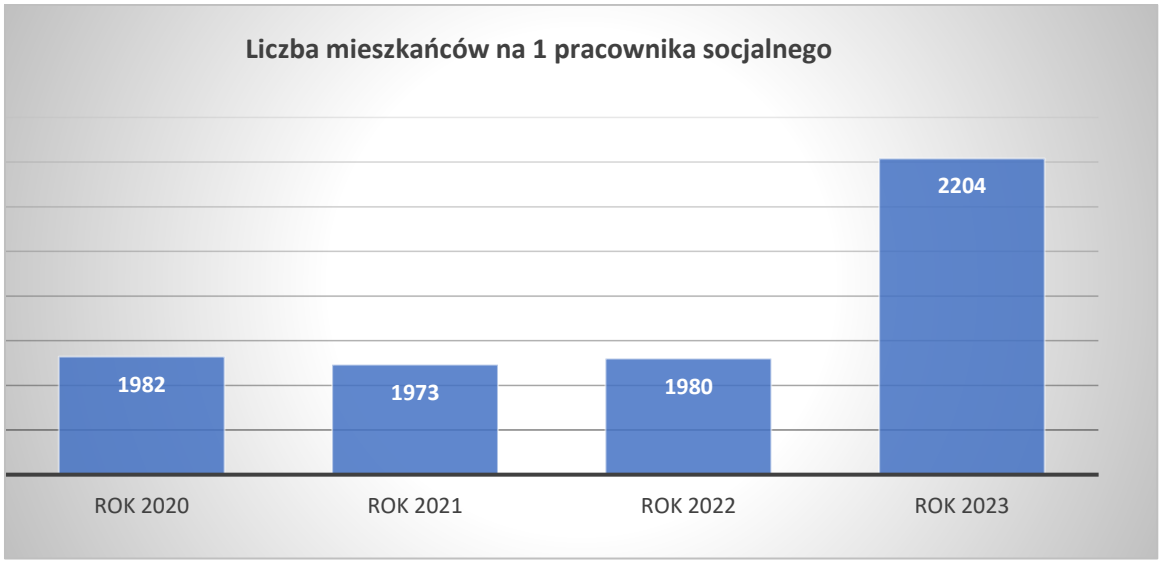

Tab. nr 3- Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie w latach 2020-2023

Lata oceny	Liczba osób w rodzinach i liczba rodzin, którym przyznano świadczenie			
	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	W tym	
			Na wsi	W mieście
2020	515	274	161	113
2021	438	256	154	102
2022	415	225	139	86
2023	326	192	120	72

Wykres nr 6- Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie w latach 2019-2023

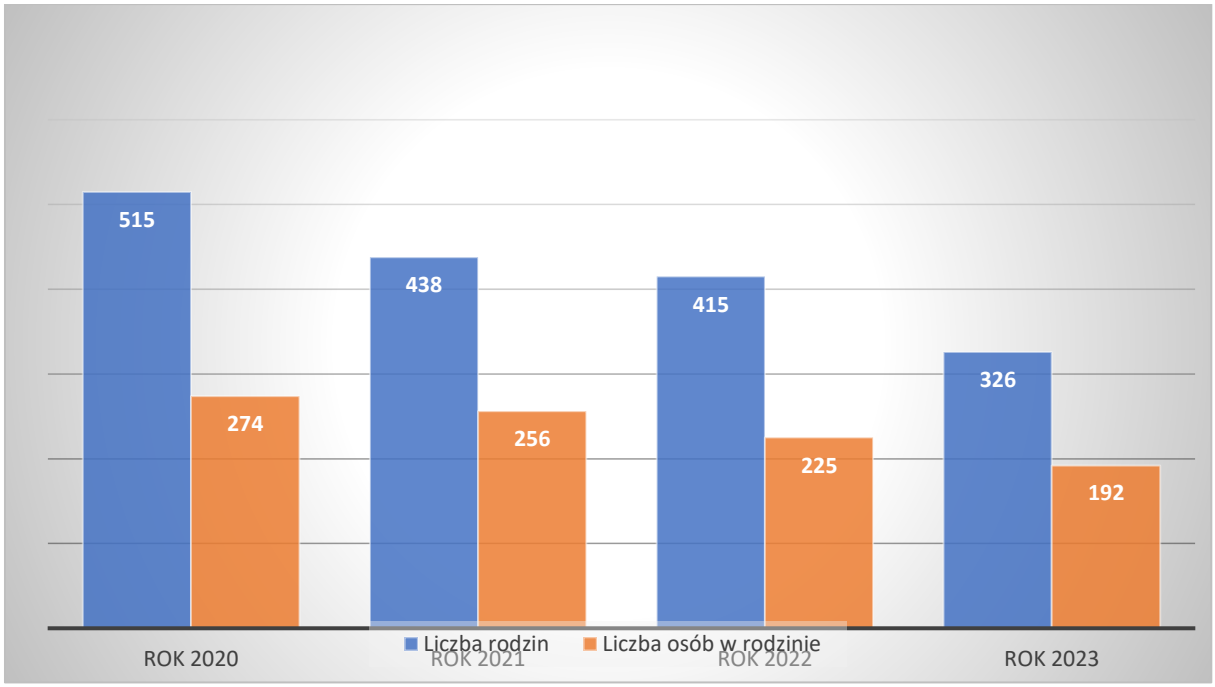

Tab. nr 4 - Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne w latach 2020-2023

Lata oceny	Liczba osób w rodzinach i liczba rodzin, którym przyznano świadczenie pieniężne			
	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	W tym	
			Na wsi	W mieście
2020	363	213	118	95
2021	324	202	120	82
2022	290	180	110	70
2023	248	163	104	59

Wykres nr 7 - Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne w latach 2020-2023

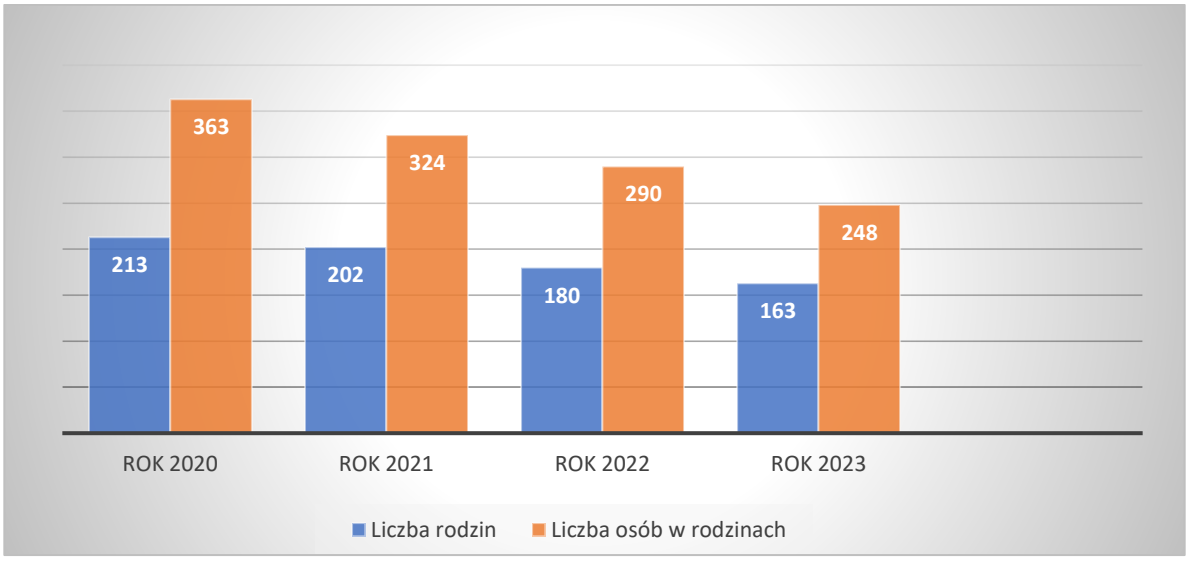

Tab. nr 5 - Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie niepieniężne w latach 2020-2023

Lata oceny	Liczba osób w rodzinach i liczba rodzin, którym przyznano świadczenie niepieniężne			
	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	W tym	
			Na wsi	W mieście
2020	243	101	63	38
2021	207	93	59	34
2022	205	83	51	32
2023	163	68	34	34

Wykres nr 8 - Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie niepieniężne w latach 2020-2023

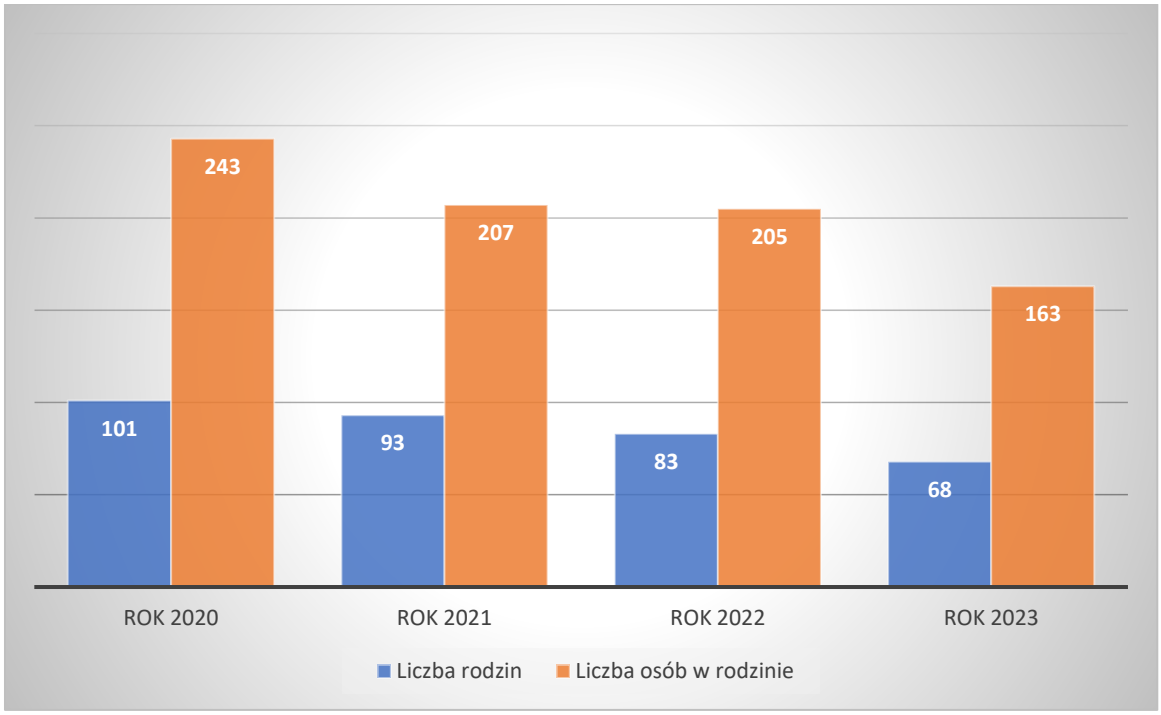

Tab. nr 6 - Powody udzielenia pomocy i wsparcia w latach 2020-2023

Przyczyny korzystania z pomocy	**2020**			**2021**			**2022**			**2023**		
	Ogółem	**W tym**		**Ogółem**	**W tym**		**Ogółem**	**W tym**		**Ogółem**	**W tym**	
		W mieście	**Na wsi**		**W mieście**	**Na wsi**		**W mieście**	**Na wsi**		**W mieście**	**Na wsi**
Ubóstwo	172	78	94	161	64	97	147	52	95	127	43	84
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	5	2	3	5	0	5	7	0	7	5	1	4
Potrzeba ochrony maci...	23	7	16	17	5	12	19	4	15	16	6	10
Bezrobocie	94	51	43	79	39	40	64	28	36	45	14	31
Niepełnosprawność	132	48	84	125	47	78	113	43	70	100	41	59
Długotrwała lub ciężka..	197	77	120	191	75	116	175	69	106	142	55	87
Przemoc w rodzinie	2	0	2	2	1	1	2	0	2	2	1	1
Bezradność w spraw....	9	6	3	5	3	2	9	4	5	11	5	6
Alkoholizm	23	9	14	23	11	12	17	5	12	19	6	13
Narkomania	1	1	0	2	2	0	2	1	1	1	1	0
Zdarzenie losowo	0	0	0	4	0	4	4	1	3	3	1	2
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Klęska żywiołowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności po opuszczeniu ZK	1	0	1	2	1	1	2	0	2	3	1	2

Wykres nr 9 - Główne powody udzielenia pomocy i wsparcia w latach 2020-2023

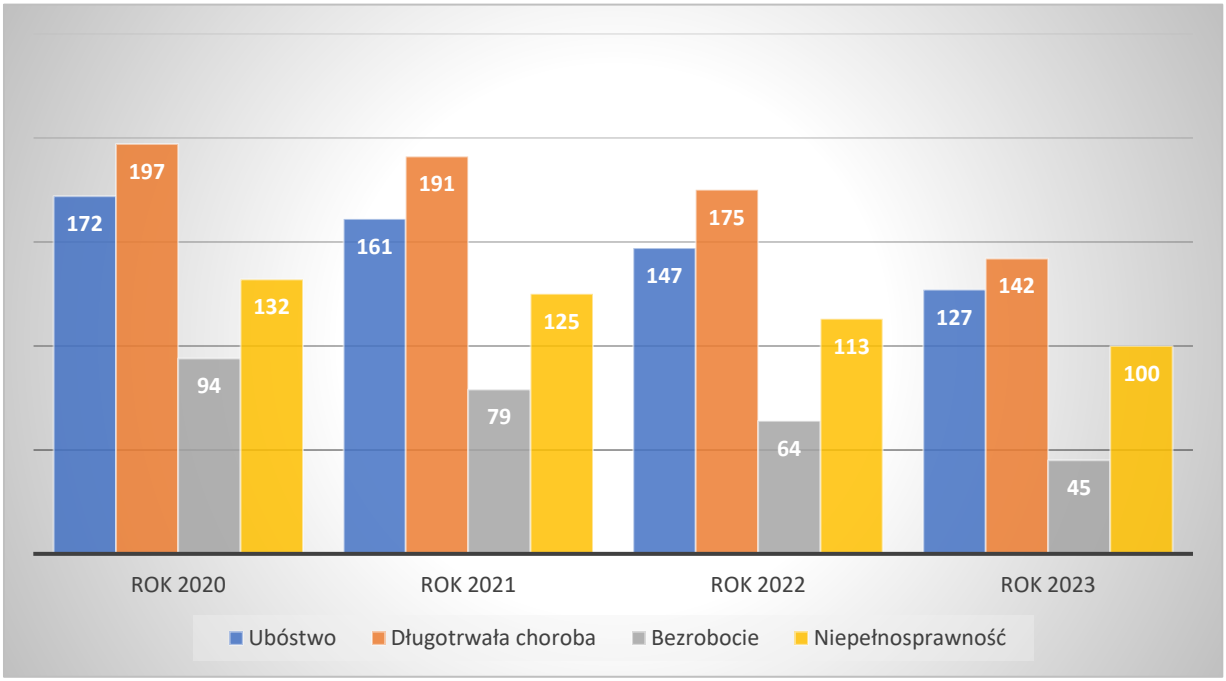

Z przedstawionych wyżej tabel i wykresów można zauważyć, że liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu z każdym rokiem nieznacznie spada.

W 2023 roku podobnie jak w latach poprzednich dominującym powodem korzystania ze środków pomocy społecznej w Gminie Tłuszcz była długotrwała choroba, która występuje w 142 rodzinach oraz ubóstwo, z którym mierzyło się 127 rodzin.

Poważnym również powodem korzystania z pomocy społecznej w gminie Tłuszcz jest również niepełnosprawność, występująca w 100 rodzinach.

Ubóstwo jest zjawiskiem bardzo negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia, a przez to na zadowolenie społeczne.

Można wyróżnić wiele przyczyn i rodzajów ubóstwa - dużą bierność, pasywność, która pozwala na utrzymywanie się wyłącznie ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu.

Warto podkreślić, że ze zjawiskiem bezrobocia oraz wspomnianą postawą związane są często patologie społeczne takie jak alkoholizm, które bardzo często współwystępują również z ubóstwem.

4. Świadczenia z pomocy społecznej

Podstawowym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych. Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe.

Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania.

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Świadczeniami z pomocy społecznej są:

- świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy;
- świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne.

Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do Ośrodka Pomocy Społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym.

Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

W swoich założeniach pomoc społeczna powinna bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem, choć w praktyce jest to bardzo trudne do osiągnięcia.

4.1. Formy pomocy społecznej

Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1) ubóstwa;
2) sieroctwa;
3) bezdomności;
4) bezrobocia;
5) niepełnosprawności;
6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7) przemocy w rodzinie;
7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10) (uchylony)
11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13) alkoholizmu lub narkomanii;
14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 stycznia 2023 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nieprzekraczający kwoty **776 zł,** natomiast dla osoby w rodzinie- kwota **600 zł**. Rodzaj, forma i kwota przyznanego świadczenia powinna być odpowiednia do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, mogą również ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej.

Podstawowym działaniem Ośrodka jest praca socjalna i świadczenie usług socjalnych. Świadczenia materialne powinny stanowić uzupełnienie tych działań.

4. 2. Praca socjalna, kontrakt socjalny- narzędzia pracy socjalnej

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

W 2023 r wyłączna praca socjalna była prowadzona w 211 rodzinach i objęła łącznie 550 osób.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Kontrakt socjalny zawierany jest w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Treść i sposób zawieranego kontraktu socjalnego są efektem indywidualnego podejścia do rodziny/osoby w oparciu o dobrze przygotowaną diagnozę - ocenę sytuacji. Pracownik wraz z klientem analizuje, zebrane podczas poprzednich podetapów informacje na temat sytuacji klienta, a jeśli uznają je za wystarczające, wspólnie opracowują diagnozę. Opracowana diagnoza sytuacji klienta jest podstawą do formułowania celów pracy z klientem. Ocena umożliwi pracownikowi socjalnemu i klientowi odniesienie się do wszystkich przyczyn trudnej sytuacji życiowej klienta, jego ograniczeń i barier oraz ustalenie hierarchii ważności problemów, które klient chce rozwiązać, a także ustalenie zakresu obecnej pracy nad pokonaniem trudności i rozwiązaniem zdiagnozowanych problemów. Opracowana diagnoza będzie punktem wyjścia do formułowania celów jakie klient chce zrealizować.

W 2023 roku prowadzono **4 kontrakty socjalne.**

Tab. nr 7 - Liczba prowadzonych przez pracowników socjalnych kontraktów w latach 2020-2023

Lata	Liczba prowadzonych kontraktów
2020	7
2021	12
2022	1
2023	4

Wykres nr 10 - Liczba prowadzonych kontraktów socjalnych przez pracowników w latach 2020-2023

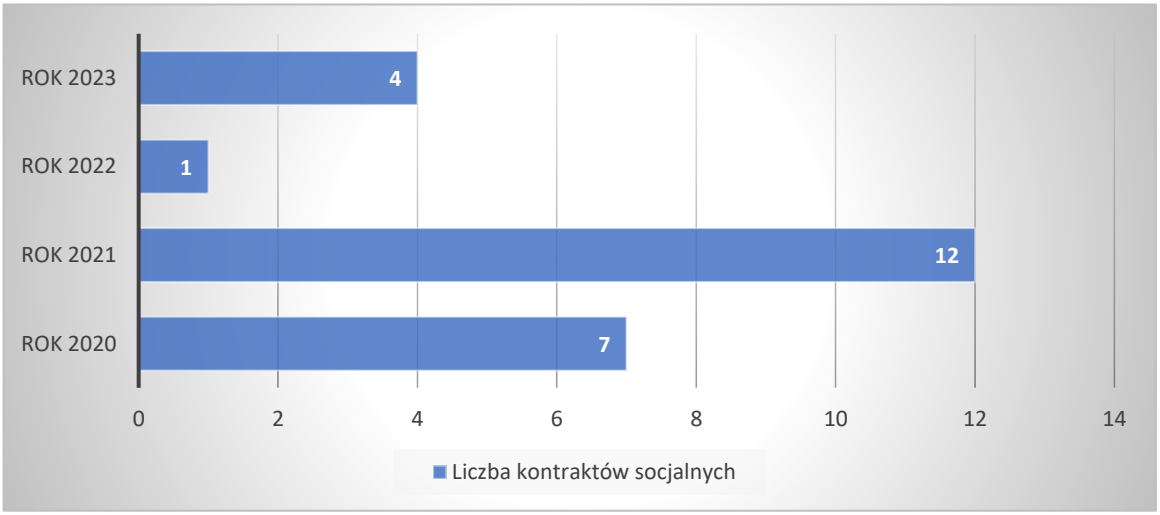

4.3. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W 2023 roku zasiłków stałych wypłacono na łączną kwotę 600 732,32 zł.

Tb. nr 8 - Liczba osób pobierająca zasiłek stały w latach 2020-2023

Zasiłek stały	2020	2021	2022	2023
Liczba osób (narastająco)	95	94	92	93
Liczba świadczeń	1020	965	953	923
Kwota świadczeń w zł	610029	573308	628872	606224

Tab. nr 9 - Liczba osób samotnie gospodarujących pobierająca zasiłek stały w latach 2020-2023

Zasiłek stały	2020	2021	2022	2023
Liczba osób (narastająco)	88	90	88	90
Liczba świadczeń	954	924	918	909
Kwota świadczeń w zł	583888	558893	614105	600547

Tab. nr 10 - Liczba osób w rodzinie pobierająca zasiłek stały w latach 2020-2023

Zasiłek stały	2020	2021	2022	2023
Liczba osób (narastająco)	8	5	5	3
Liczba świadczeń	66	41	35	14
Kwota świadczeń w zł	26141	14415	14767	5677

Wykres nr 11 - Liczba osób pobierająca zasiłek stały w latach 2020-2023

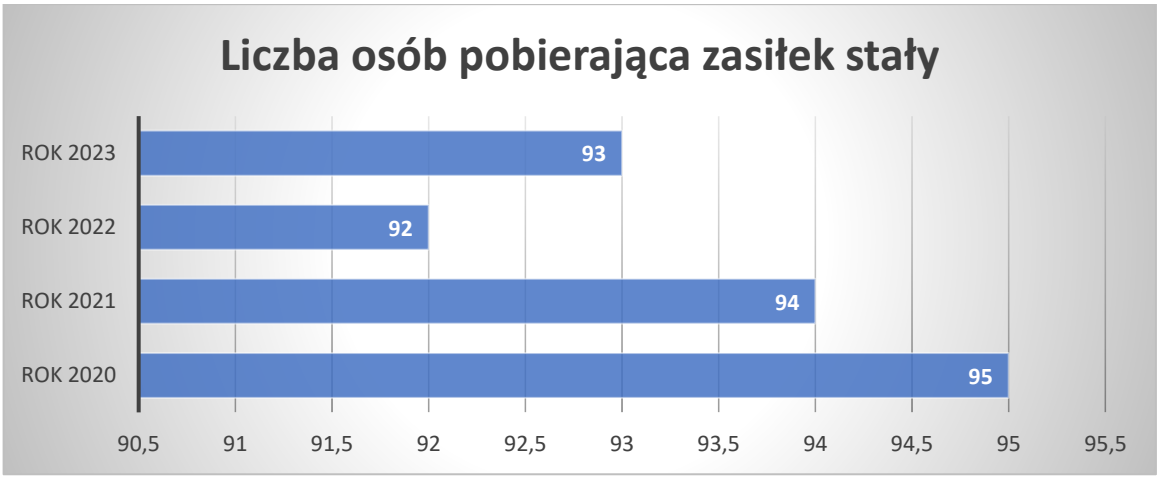

4.4 Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy jest jednym ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Świadczenie to przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek wypłacany jest do wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym ustalonym zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a faktycznie posiadanym dochodem. Zasiłek okresowy w przypadku osoby samotnie gospodarującej nie może być wyższy niż 776 zł miesięcznie. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł.

Przyznanie zasiłku okresowego, podobnie jak zasiłku stałego, uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Jego beneficjentem może być osoba samotnie gospodarująca i rodzina. Zasiłek nie może być jednak niższy niż 50 proc. różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby oraz między kryterium dochodowym rodziny a jej dochodem.

W 2023 roku zasiłków okresowych było wypłaconych na łączną kwotę 7 461,99 zł, z czego 6 453,99 zł to dotacja, zaś 1008,00 zł środki własne.

Tab. nr 11 - Liczba osób pobierająca zasiłek okresowy w latach 2020-2023 z podziałem na powody jego pobierania

	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Zasiłek okresowy				
Liczba osób	5	6	5	5
Liczba świadczeń	16	16	14	15
Kwota świadczeń w zł	5742	6327	5052	7462
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	0	1	0	0
Liczba świadczeń	0	1	0	0
Kwota świadczeń w zł	0	351	0	0
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	0	5	3	2
Liczba świadczeń	0	15	8	6
Kwota świadczeń w zł	0	5976	3328	3000
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	0	0	0	0
Liczba świadczeń	0	0	0	0
Kwota świadczeń w zł	0	0	0	0
Zasiłek okresowy z innych powodów				
Liczba osób	5	0	2	3
Liczba świadczeń	16	0	6	9
Kwota świadczeń w zł	5742	0	1724	4462

Wykres nr 12- Liczba osób pobierająca zasiłek okresowy w latach 2020-2023

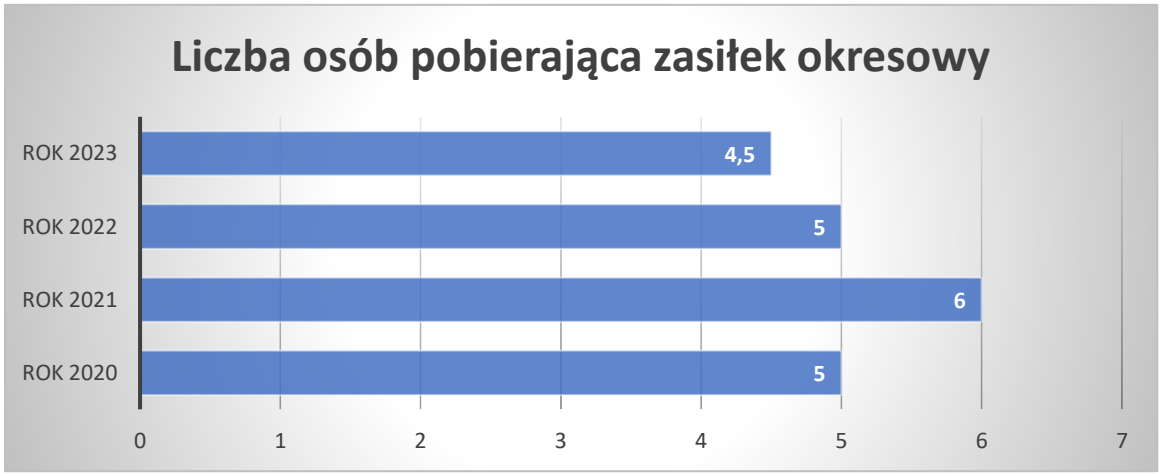

4.5 Zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy- świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.W 2023 roku na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych przeznaczono kwotę 133 600,00 zł + zasiłek celowy z programu „ Posiłek w szkole i w domu” 55 873,40 zł = 189 473,40 zł

Tab. nr 12 - Liczba osób pobierająca zasiłek celowy w latach 2020-2023

	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Zasiłek celowy				
Liczba osób	183	170	141	126
Liczba rodzin	181	168	141	126
Kwota świadczeń w zł	209832	203279	199598	176973

Wykres nr 13 - Liczba osób pobierająca zasiłek celowy w latach 2020-2023

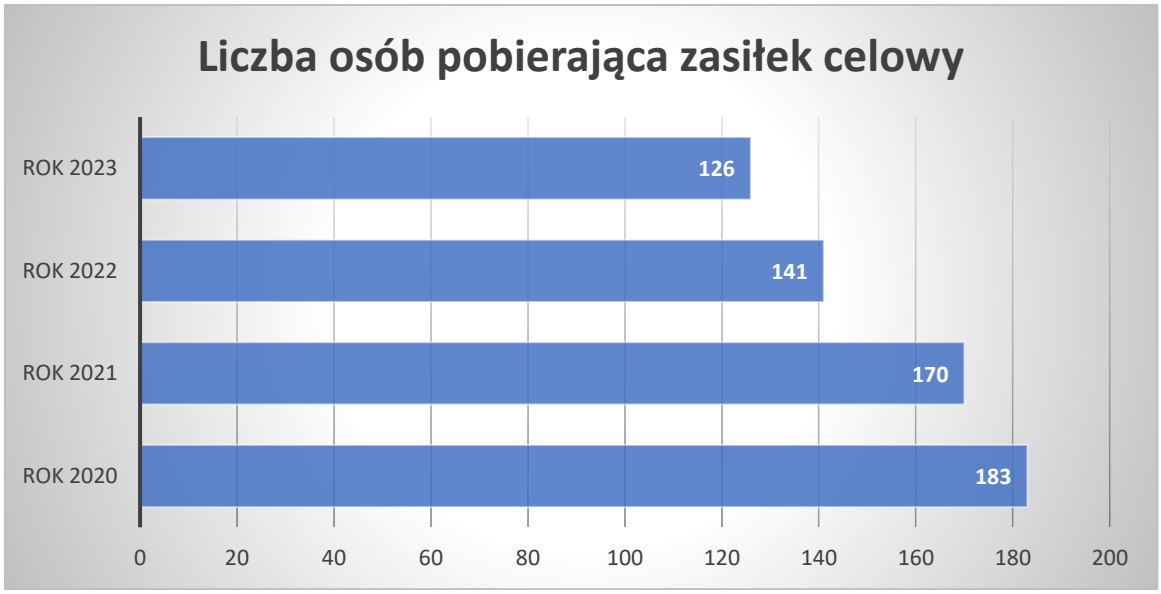

Wykres nr 14 - Kwota świadczeń wypłaconych w formie zasiłków celowych w latach 2020-2023

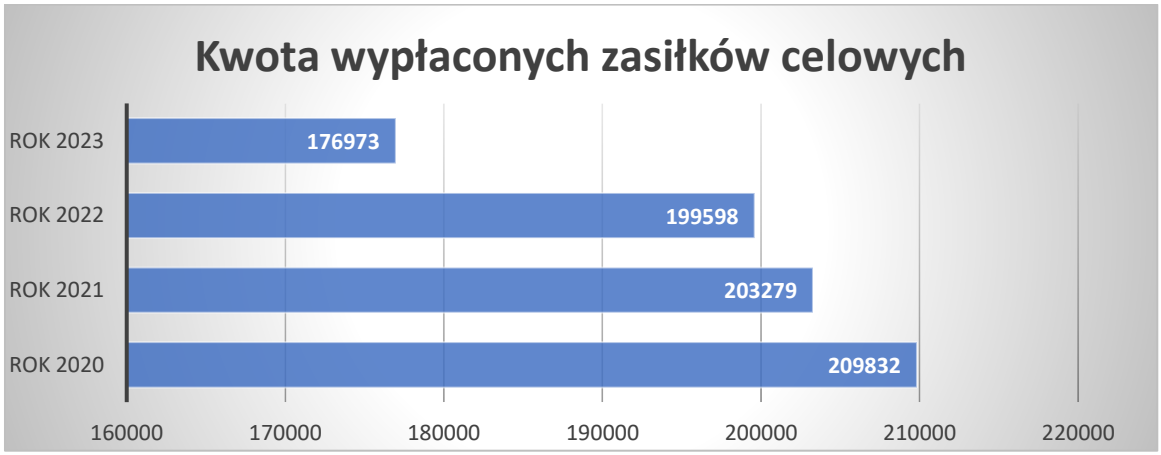

4.6. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Osoba świadcząca pomoc specjalistyczną musi być wykwalifikowana i posiadać kwalifikacje do wykonywania zawodu: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone usługi specjalistyczne.

Ponadto kandydat na realizatora specjalistycznych usług opiekuńczych musi legitymować się co najmniej półrocznym stażem w jednej z następujących instytucji, wskazanych w § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia: szpitalu psychiatrycznym, jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, placówce terapii lub placówce oświatowej do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym, ośrodku terapeutyczno-edukacyjno-wychowawczym, zakładzie rehabilitacji, innej jednostce niż wymienione powyżej świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na trenie Gminy Tłuszcz w 2023 roku korzystało 4 rodziny. Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania rodziny. Godzina świadczonej usługi w 2023 r. wynosiła 50,00 zł.

Usługi były świadczone przez zatrudnionych przez OPS specjalistów. Osobami korzystającymi były dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera.

Kwota świadczeń SUO w 2023 r wyniosła 58000,00 zł

Tab. Nr 13- Liczba osób korzystająca ze specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2019-2023

	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Liczba osób	10	8	8	8	4
Liczba osób w rodzinach	39	32	32	34	17
Kwota świadczeń w zł	70500	51780	88600	76750	58000

4.7 Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 2023

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 wprowadzony został uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023.

Program polega na dofinansowywaniu gmin udzielających pomocy mieszkańcom na dożywianie. Do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przyjętym programem, ze środków przekazanych gminom udziela się wsparcia, w szczególności:

1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2) uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponad gimnazjalnej,
3) osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, wymienionym w art. 7 w/w ustawy, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Ośrodek Pomocy Społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku, przy czym liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. Przyznanie dożywiania bez decyzji na prośbę Dyrektora może być przyznane jedynie na 1 miesiąc.

W 2023 roku w szkołach na terenie Gminy Tłuszcz dożywianych było 47 dzieci w szkołach i przedszkolach.

W 2023 roku OPS realizował program "Posiłek w szkole i w domu" w ramach, którego dożywianiem objęte zostały osoby starsze, chore, niepełnosprawne, uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych a także dzieci młodsze, nie objęte obowiązkiem szkolnym.

Ogółem na realizację Programu przeznaczono 106 225 zł, z tego ze środków gminy kwotę 21 245,00 zł , natomiast z dotacji celowej kwotę 84 980,00 zł.

Koszt udzielonej pomocy w formie gorących posiłków to 50 351,60 zł.

Kryterium do otrzymania w/w pomocy wynosiło 200%.

Tab. nr 14 - Liczba osób, liczba świadczeń i kwota świadczeń dot. osób korzystających z pomocy w formie posiłku w latach 2020-2023

	Poszczególne lata			
	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Posiłki ogólnie				
Liczba osób	81	54	64	66
Liczba świadczeń	5084	5235	6291	7478
Kwota świadczeń w zł	20722	26211	26596	49664
W tym dzieci				
Liczba osób	74	46	60	47
Liczba świadczeń	4030	3405	5582	4781
Kwota świadczeń w zł	12987	11571	20215	21346

Wykres nr 15 - Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłku w latach 2020-2023

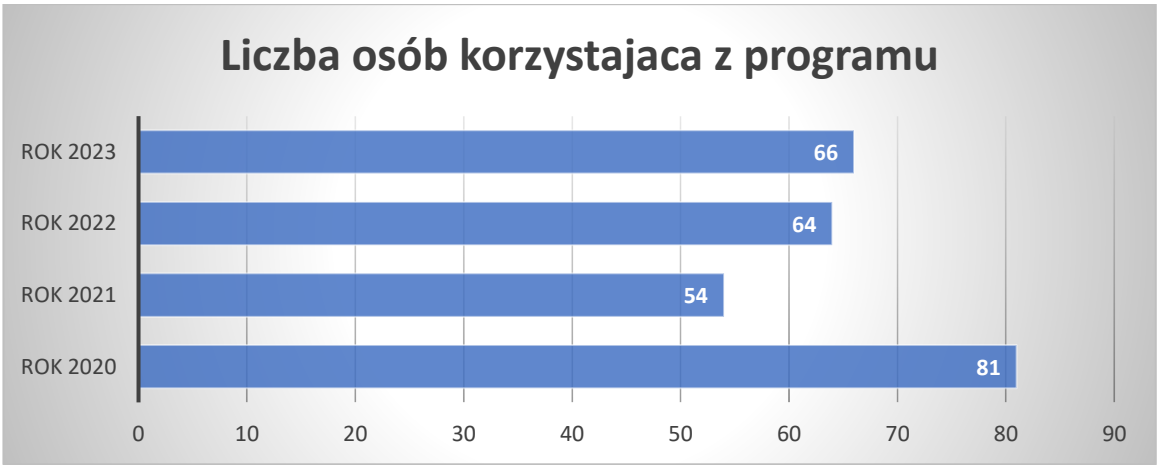

Tab. nr 15 - Liczba osób pobierająca zasiłek celowy z programu w latach 2020-2023

	Poszczególne lata			
	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Zasiłek celowy z programu „Posiłek w szkole i w domu”				
Liczba osób	126	116	87	84
Liczba osób w rodzinach	232	186	138	126
Kwota świadczeń w zł	89278	88209	97045	55373

Wykres nr 16 - Kwota świadczeń wydatkowanych na zasiłki celowe z Programu "Posiłek w szkole i w domu" w latach 2019-2023

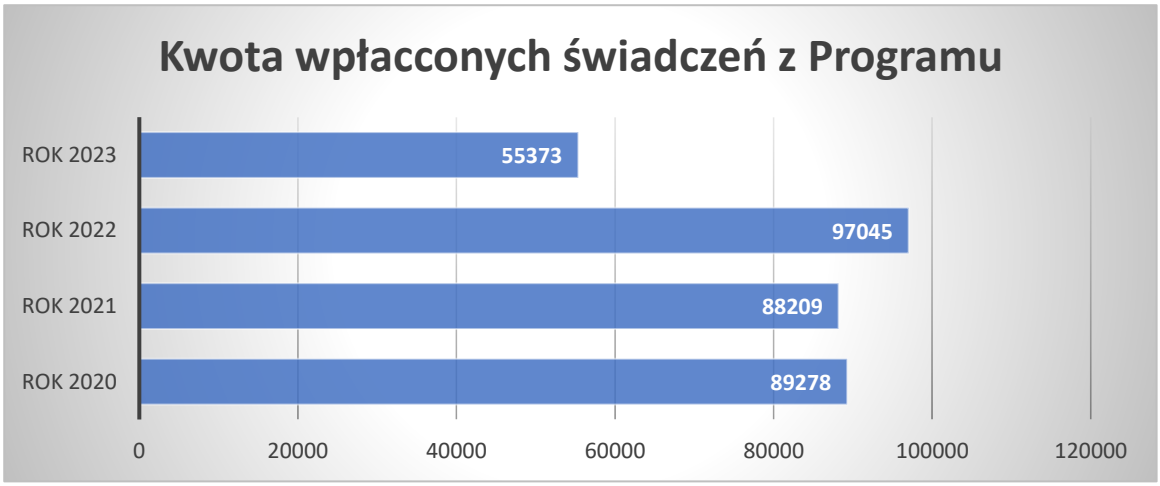

Wykaz placówek oświatowych w których dofinansowane były wydawane posiłki dla dzieci i młodzieży w 2023 r. na terenie Gminy Tłuszcz:

Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu
- Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu
- Szkoła Podstawowa w Kozłach
- Szkoła Podstawowa w Jasienicy
- Szkoła Podstawowa w Postoliskach
- Szkoła Podstawowa w Miąsem

Przedszkola i żłobki:

- Przedszkole Samorządowe „Baśniowa Kraina” w Tłuszczu
- Przedszkole Samorządowe w Jasienicy
- Przedszkole Samorządowe w Kozłach
- Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr od Aniołów

4.8. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Pochówek przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w

stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości.

Rada Gminy w Tłuszczu Uchwałą nr XX.220.2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. ustaliła, że wysokość świadczenia nie może przekraczać wysokości zasiłku pogrzebowego tj. kwoty 4000 zł. Jednak w każdym roku pracownik realizujący zadania robi rozeznanie cenowe i ustala średni koszt sprawienia pogrzebu.

Koszt sprawienia pogrzebu na terenie Gminy Tłuszcz waha się między kwotą 4 000 zł, a 14 000 zł. W każdym przypadku o cenie decydują różne rzeczy np. wykup miejsca na cmentarzu itp.

W 2023 r. Ośrodek sprawił 1 pogrzeb obywatela Ukrainy, którego koszt wyniósł 4 800 zł.

Wydatki w 2023 roku wyniosły 4 800 zł (środki z Funduszu Pomocy)

Tab. nr 16 - Liczba pogrzebów i kwota wydatkowanych świadczeń na ten cel w 2020-2023 r.

	Poszczególne lata			
	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Liczba osób	1	1	2	1
Kwota świadczeń w zł	4000	4000	4500	4800

4.9. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Skierowane są m.in do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W 2023 r. usługi na terenie Gminy Tłuszcz świadczyła Spółdzielnia Socjalna „ Pożytek”.

Z usług opiekuńczych skorzystało 23 osoby w tym 7 osób w ramach programu „ Opieka 75+”.

Stawka za godzinę usługi w 2023 r. wynosiła 32,00 zł.

Usługi opiekuńcze przyznawane są decyzją administracyjną zawierającą ilość godzin oraz odpłatność wydawaną na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w miejscu zamieszkania. Pracownik socjalny sporządza plan pomocy określając w jej ramach rodzaje oraz ilość godzin tygodniowo dla każdej osoby korzystającej z pomocy w formie usług opiekuńczych.

W 2023 roku na usługi opiekuńcze została przeznaczona kwota w wysokości 302 976,00 zł.

Program Opieka 75+ - celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Gminy, które przystępują do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, do 60% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

W 2023 z programu Opieka 75+ skorzystało 7 osób.

Środki finansowe na realizację programu wyniosły 43 136,00 zł, w tym:

środki własne 17 254,40 zł, dotacja – 25 881,60 zł.

Wzrost ceny usług opiekuńczych w porównaniu do roku poprzedniego spowodowany jest wzrostem minimalnej stawki godzinowej, która od 1 stycznia 2023 r dla pracujących na umowach zlecenia oraz umowach o świadczenie usług wynosiła 22,80 złotych brutto.

Tab. nr 17 - Liczba osób i wydatki na usługi opiekuńcze w latach 2021-2023

	Poszczególne lata		
	2021	**2022**	**2023**
Liczba osób (narastająco)	52	40	23
Kwota świadczeń w zł	394778,00	375134,00	302976,00

4.9.1 Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2023

Program zapewnienia dostępność do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są:

1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności:

a) o stopniu znacznym lub

b) o stopniu umiarkowanym albo

c)traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b.

Osoba niepełnosprawna lub opiekun prawny nie ponoszą odpłatności za usługę przyznaną w ramach

Programu. Uczestnik może również samodzielnie wybrać asystenta, który będzie świadczył na jego rzecz usługi z wyłączeniem osób będących członkami rodziny, opiekunami prawnymi lub osobami faktycznie zamieszkującymi razem z uczestnikiem Programu.

Środki finansowe dotyczące programu AOON 2023 - 166 900,42 zł – środki pozabudżetowe z Funduszu Solidarnościowego - 17 uczestników programu w tym 4 dzieci.

4.10. Domy pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej: osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub placówki pielęgnacyjno-opiekuńczej po wydaniu skierowania przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofają swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna - prokuratora.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

dla osób w nim niezamieszkujących. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

1) osób w podeszłym wieku;
2) osób przewlekle somatycznie chorych;
3) osób przewlekle psychicznie chorych;
4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
6) osób niepełnosprawnych fizycznie.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa.

W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2023 roku odpłatność za DPS wynosiła 845 788,49 zł, łącznie umieszczonych było 21 osoby.

Tab. nr 18 - Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej i wydatkowana kwota w latach 2019-2023

	Poszczególne lata				
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Liczba osób	20	20	19	23	21
Liczba świadczeń	202	209	205	250	224
Kwota świadczeń w zł	563964	622477,85	659085	814596,25	845788,49

Lista domów pomocy społecznej, w których umieszczone są osoby z Gminy Tłuszcz:

- Dom Pomocy Społecznej w Zielonce
- Dom Pomocy Społecznej w Brańszczyku
- Dom Pomocy Społecznej w Śniatowie
- Dom Pomocy Społecznej w Jabłonna Lacka
- Dom Pomocy Społecznej w Obrytem
- Dom Pomocy Społecznej w Pułtusku
- Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu
- Dom Pomocy Społecznej w Mieni

- Dom Pomocy Społecznej w Wirowie
- Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie
- Dom Pomocy Społecznej w Lipsku
- Samorządowy Dom Pomocy Społecznej w Starych Lipkach

Ośrodek najwięcej osób umieszcza w Domu Pomocy Społecznej w Brańszczyku, ponieważ dysponują największą liczbą wolnych miejsc, jest domem koedukacyjny, zlokalizowanym stosunkowo blisko oraz najtańszym- miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2023 roku wynosił 5 147,73 zł.

4.11. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- dzień złożenia wniosku, w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym,
- dzień udzielenia świadczenia, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Sprawę załatwia się w postaci decyzji administracyjnej o przyznaniu lub odmowie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzję wydaje się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu jednego miesiąca od dnia wszczęcia postępowania, a w sprawie szczególnie skomplikowanej nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

W 2023 r. wydano 24 decyzje administracyjne dot. świadczeń z opieki zdrowotnej w tym:

- 20 decyzji przyznających,
- 1 decyzję wygaszającą,
- 1 decyzję uchylającą,
- 1 decyzję zmieniającą
- 1 decyzję odmawiające prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Wydatki w 2023 roku dot. zwrotu kosztów za wydane decyzje zdrowotne wyniosły 3218,02.

Tab. nr 19 - Liczba wydanych decyzji dotyczących prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej w latach 2019-2023.

	Poszczególne lata				
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Liczba wydanych decyzji	23	19	28	33	24

4.12. Piecza zastępcza- Asystent Rodziny

Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Jest sprawowana w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka oraz z formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny.
Piecza zastępcza zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno- rekreacyjnych.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:
1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
W 2023 roku OPS ponosił koszty za pobyt 28 dzieci w pieczy zastępczej. Łączny koszt wyniósł 347 540,41 zł.

Tab. nr 20 - Liczba osób i wydatki na pieczę zastępczą w latach 2020-2023

	Poszczególne lata			
	2020	**2021**	**2022**	**2023**
Piecza zastępcza				
Liczba osób (narastająco)	20	20	25	28
Kwota świadczeń w zł	195 866,75	186 720,44	252 413,13	347 540,41

Wykres nr 18 - Kwota wydatkowanych świadczeń z tytułu odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w latach 2020 -2023

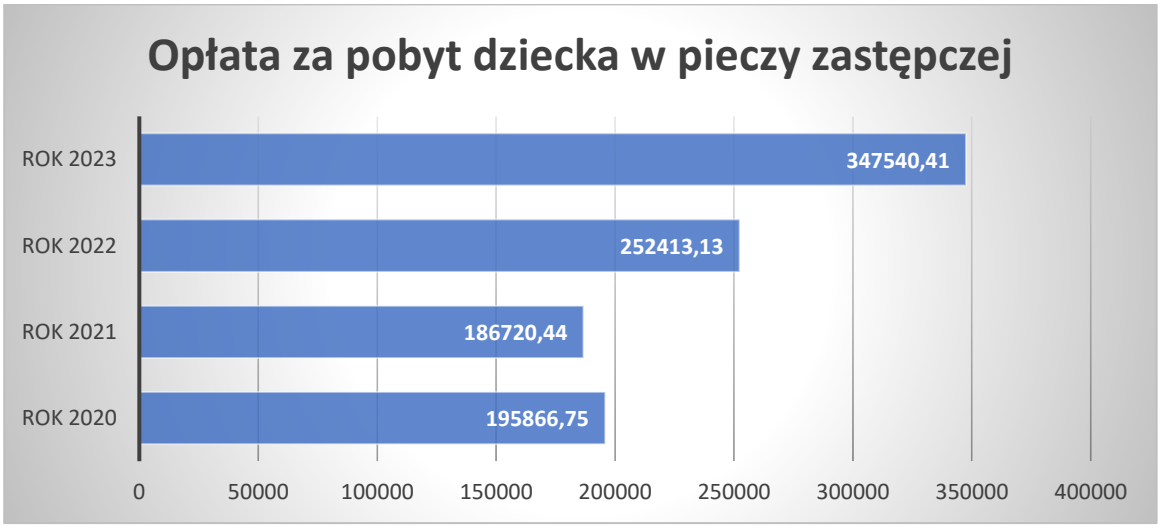

Wykres nr 19 - Liczba dzieci przebywająca w pieczy zastępczej w latach 2020-2023

Asystent rodziny -Instytucję asystenta rodziny powołano w 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Wsparcie asystenta rodziny najczęściej kierowane do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych. Zadaniem asystentów jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, którym grozi zabranie dzieci.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, kierownik ośrodka pomocy społecznej przekazuje kwestionariusz wywiadu asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, zależna od potrzeb rodziny. W przypadku braku współpracy rodziny w realizacji planu pracy możliwe jest podjęcie decyzji o wcześniejszym zakończeniu pracy asystenta. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekraczać 15. Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z w/w ustawą do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;

7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho-edukacyjnych;
12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą

Główne problemy rodzin z którymi pracował asystent w 2023 r.:

- problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, brak prawidłowych relacji rodziców z dziećmi i wzorców wychowawczych, nieumiejętność radzenia sobie z niepoprawnym zachowaniem dziecka
- samotne wychowywanie dziecka przez jednego z rodziców,
- długotrwała absencja dzieci w szkole,
- brak orientacji w uzyskaniu dokumentów, opinii, orzeczeń, diagnoz,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- bezrobocie dorosłych członków rodziny,
- choroba dorosłych członków rodziny,
- nadużywanie alkoholu przez członków rodzin,
- konflikty i brak porozumienia w rodzinach, zaburzona komunikacja wewnątrz rodziny,
- stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej,
- przebywanie dzieci rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w pieczy zastępczej

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta w 2023 roku- 17

Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta w 2023 roku- 42

Liczba osób (wszystkich członków rodziny) objętych wsparciem asystenta w 2023 roku - 64

W 2023 r. asystent rodziny zakończył współpracę z 8 rodzinami ze względu na osiągnięcie celów i ze względu na zmianę metod pracy.

Wykres nr 20 - Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2019-2022

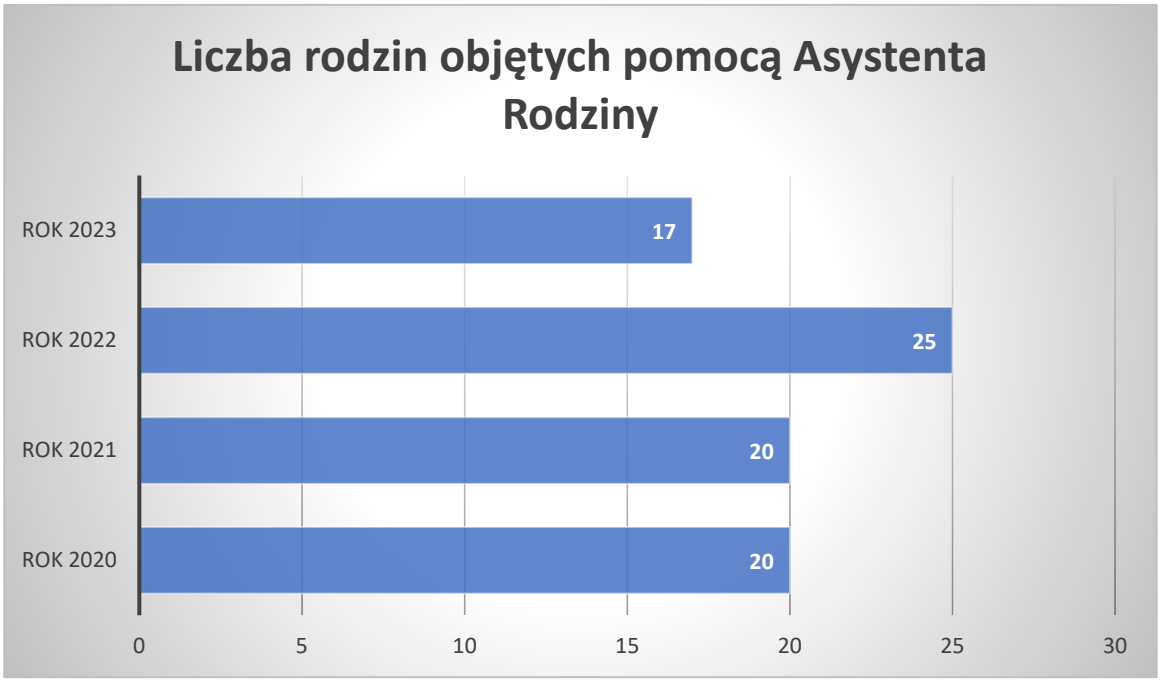

Asystent rodziny bardzo ściśle współpracuje z pracownikami socjalnymi w związku z powyższym w ramach projektu „Skuteczne pomaganie" realizowanego w 2018-2019 r. r. opracowane zostały „Zasady współpracy pracowników socjalnych z asystentem rodziny".

Wydatki w 2023 roku ze środków własnych wyniosły 71 652,35. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu w 2023 roku otrzymał środki finansowe z Funduszu Pracy na dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny oraz dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny w ramach „Programu asystent rodziny w 2023" w wysokości 10 415,75 zł - dotacja oraz środki własne 537,03 zł.

4.13 Pobyt w schronisku dla osób bezdomnych

Zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań obowiązkowych gminy należy udzielenie tymczasowego schronienia osobom bezdomnym w postaci zapewnienia miejsca w noclegowni lub schronisku dla osób bezdomnych bądź w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy w postaci tymczasowego schronienia udzielił 3 osobom. Osoby bezdomne umieszczone zostały w Schronisku dla osób bezdomnych MARKOT w Sobolewie, Schronisku dla osób bezdomnych w Będzinie i w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nowym Stawie.

Wydatki poniesione na pobyt w schronisku w 2023 r. wyniosły 20 340,00 zł

5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

5.1. Świadczenia rodzinne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu Dział Świadczeń Rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje m.in. świadczenia rodzinne. Są to zasiłki rodzinne oraz siedem różnych dodatków, przyznawanych na wniosek strony, w zależności od aktualnej sytuacji rodziny. W katalogu świadczeń rodzinnych są również:

1. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka potocznie nazywane „becikowym”,
2. świadczenia rodzicielskie
3. świadczenia opiekuńcze związane z niepełnosprawnością występującą w rodzinie: -zasiłki pielęgnacyjne
   - świadczenia pielęgnacyjne
   - specjalne zasiłki opiekuńcze.

Świadczenia rodzinne mają na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka, o które mogą ubiegać się osoby uprawnione, po spełnieniu kryteriów określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek rodzinny:

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w

przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł. Wysokość zasiłku rodzinnego w 2023 r. wynosi:

na dziecko do 5 lat - 95 zł miesięcznie,
- na dziecko powyżej 5 lat do 18 lat - 124 zł miesięcznie,
- na dziecko powyżej 18 lat do 24 lat - 135 zł miesięcznie.

W 2023 na realizację świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami i składkami na ubezpieczenia społeczne wydano kwotę ponad 7 mln zł. Wypłacono 20 330 świadczenia rodzinne wraz z dodatkami. W 2023 opłacono 370 składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przysługuje:

- matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka.

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przysługuje jednorazowo w wysokości 1000 zł. Wniosek o dodatek z tytułu urodzenia dziecka składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

Łączna kwota wypłaconych dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka w 2023 roku wynosiła 25 159 zł.

5.2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000zł przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł. Świadczenie przysługuje jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Do wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka należy dołączyć zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Łączna kwota wypłaconych świadczeń z tyt. jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w 2023 r wynosi 75 000 zł, tj. 75 świadczeń.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawcze go przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, uprawnionemu do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesięcy, 36

miesięcy, jeżeli podczas jednego porodu urodziło się więcej niż jedno dziecko, 72 miesięcy przy dziecku legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek. Wysokość dodatku wynosi 400,00 zł miesięcznie. Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku wynosiła 123853 zł (325 świadczeń)

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje: samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka tylko wówczas, gdy nie zostały zasądzone alimenty na rzecz dziecka, ponieważ:

- drugi rodzic nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznany;
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;

osobie uczącej się, gdy:

- oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją;
- ojciec jest nieznany.

Wysokość dodatku wynosi:

- 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 340 zł miesięcznie na wszystkie dzieci,
- 273,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka niepełnosprawnego (orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności), nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku wyniosła 65 276 zł (349 świadczeń).

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu, jeśli w rodzinie wychowuje się co najmniej troje dzieci. Wysokość dodatku wynosi 95,00 zł miesięcznie na trzecie i następne dziecko w rodzinie uprawnione do zasiłku rodzinnego. W 2023r wypłacono 1579 świadczeń na łączną kwotę 145 718 zł.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka, a także osobie uczącej się do ukończenia 16 lat - przy orzeczeniu o niepełnosprawności, od 16 do 24 lat - przy umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość dodatku w 2023 wynosiła:

- 90,00 zł na dziecko do 5 roku życia,
- 110,00 zł na dziecko od 5 roku życia do 24 lat.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku wynosi 77 723 zł (747 świadczeń).

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na wydatki szkolne związane z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne („zerówka").
Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania. Świadczenie jest jednorazowe.
Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku wynosiła 48 250 zł (887świadczeń).

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje: matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się:

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponad gimnazjalna lub artystyczna, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoła podstawowa lub gimnazjalna, ale tylko w przypadku dziecka niepełnosprawnego. Wysokość dodatku wynosi 113 zł miesięcznie;
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponad gimnazjalna, a także artystyczna. Wysokość dodatku wynosi 69,00 zł miesięcznie. Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku wyniosła 59186zł (929 świadczeń).

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:
1) matce albo ojcu,
2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku wyniosła 3 607 135 zł (1 475 świadczeń).

5.3. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekunów przysługuje osobie, której prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw pozycja 1548 oraz z 2013 roku pozycja 1557) z dniem 1 lipca 2013 r. Zasiłek przysługuje opiekunowi dorosłej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności w stałej wysokości 620 zł miesięcznie, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Prawo do ZDO weryfikuje się przeprowadzając rodzinny wywiad środowiskowy co pół roku. Dział świadczeń zleca przeprowadzenie wywiadu pracownikowi socjalnemu, który w środowisku ustala w jaki sposób sprawowana jest opieka.

W 2023 wypłacono 12 zasiłków dla opiekuna na łączną kwotę 7 440 zł.

5.4. Specjalny Zasiłek Opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764zł (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu).

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w 2023 w kwocie 620 zł miesięcznie. W 2023 r. wypłacono 30 świadczeń z tytułu specjalnego zasiłku opiekuńczego na łączną kwotę 18 600 zł.

5.5. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia; rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia; osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
2) 65 tygodni - w przypadku dwojga dzieci ,
3) 67 tygodni - w przypadku trojga dzieci;
4) 69 tygodni - w przypadku czworga dzieci;
5) 71 tygodni - w przypadku pięciorga i więcej dzieci .

W 2023 r. Dział Świadczeń Rodzinnych w OPS w Tłuszczu wypłacił łącznie 270 świadczeń rodzicielskich na kwotę 230 548 zł.

5.6. Świadczenie wychowawcze - 500+

OPS w Tłuszczu do 31 maja 2022r realizował również jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Program Rodzina 500 plus to systemowe wsparcie polskich rodzin, które od czerwca 2022 realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu w roku 2023 prowadzi dalsze postępowania w sprawie nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych ustalonych w ramach koordynacji świadczeń. W tej sprawie współpracuje z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim w Warszawie.

5.7. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu

alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują na okres świadczeniowy 2023/2024, jeżeli dochód rodziny z 2022r w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 900zł. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jako organ właściwy dłużnika OPS w Tłuszczu prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie naszej gminy (m.in. przeprowadzane są wywiady alimentacyjne, odbierane oświadczenia majątkowe, przekazywanie informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji do komornika sądowego oraz organu właściwego wierzyciela.)W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy podjęcia pracy, odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny, odmowy zarejestrowania się jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik

alimentacyjny posiada uprawnienia do kierowania pojazdami kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Zwroty te w pierwszej kolejności zaliczane są na pomniejszenie odsetek ustawowych za opóźnienie, a następnie w 40% stanowią dochody własne organu właściwego wierzyciela oraz w 60% zwracane są do budżetu państwa.

W 2023 z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych przekazano na dochody budżetu państwa kwotę 139 692,34 zł, z tego 93 742,60 zł na odsetki ustawowe za opóźnienie. Na dochody własne gminy Tłuszcz odzyskano kwotę 30 633,15 zł. .

Na podstawie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

OPS w Tłuszczu przekazuje informacje dotyczące zadłużenie ok. 122 dłużników alimentacyjnych do wszystkich biur informacji gospodarczej: Krajowego Rejestru Długów, BIG Infomonitor S.A, KBIG, ERIF i KIDT. .

W związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2023 roku wypłacono 909 świadczenia na łączną kwotę 389 971 zł.

Tab. nr 21 - Liczba świadczeń i kwota wypłaconych zasiłków oraz dodatków do świadczeń w latach 2019-2023

Lp.	Rodzaj świadczenia	2019		2020		2021		2022		2023	
		Kwota	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń
1	Zasiłki rodzinne	2 058 909	18 233	1 692 541	14 971	1 397 381	11 374	1 096 631	9 675	906 856	7 940
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych	1 092 627	8 965	945 410	7 902	783 773	6 757	651 477	5 681	545 164	4 843
3	Świadczenia opiekuńcze	2 683 767	5 570	3 366 208	5 953	3 708 490	6 08	4 189 086	6 287	4 668 242	6 335
4	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	172 000	172	147 000	147	112 000	112	93 000	93	75 000	75
5	Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	350 599	914	428 657	965	498 349	1 024	551 981	1 023	636 293	1 013
6	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	37 254	289	46 521	311	48 469	300	63 858	347	77 233	363
7	Fundusz alimentacyjny	456 010	1 094	457 667	1 073	483 042	1 065	415 572	973	389 971	909

5.8. „Za życiem”

OPS w Tłuszczu realizuje ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". Przepis szeroko określa możliwości pomocy rodzinie posiadającej ciężko chore dziecko. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii) o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przyznaje się jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi

prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.
W 2023 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszcz wypłacił 3 świadczenia „Za życiem" na łączną kwotę 12 000 zł.

Poza jednorazowym świadczeniem jakie wypłacane jest na podstawie ustawy, rodzina może otrzymać inne wsparcie m.in.:

1) zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży,
2) zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
3) zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym

uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych
- na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Wsparcie obejmuje także zapewnienie:

1) dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę;
2) jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie

albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;

odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;

4) dostępu do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym

uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;

5) możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego;
6) innych świadczeń, w tym w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

5.9. Czyste powietrze - zaświadczenia

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste powietrze", musi posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Wzór żądania o wydanie zaświadczenia oraz wzór zaświadczenia o wysokości przeciętnego dochodu niezbędny do dofinansowania z w/w funduszu został określony w Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia.
W 2023 Dział Świadczeń Rodzinnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tłuszczu przyjął 139 wniosków o wydanie zaświadczenia o dochodach dla mieszkańców gminy zainteresowanych programem „Czyste powietrze".

5.10. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Dodatek przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej.
Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających złożenie wniosku oraz inne niezbędne dokumenty.
Dodatek jest przyznawany na 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.
W związku z realizacją ustawy o dodatkach mieszkaniowych w 2023 roku wydano 68 decyzji.

Wypłacono dodatki na łączną kwotę 94 520,18 zł, z czego do:

- Zakładu Gospodarki Komunalnej w Tłuszczu- 31 032,09 zł
- Spółdzielni Mieszkaniowej „Jedność" w Tłuszczu- 62 661,61 zł
- Wspólnoty Mieszkaniowej „Wąska 8" w Tłuszczu- 826,48 zł .

5.11. Dodatki energetyczne

Dodatek energetyczny jest rządowym pomysłem na pomoc dla najuboższych najemców, pobierających już dodatek mieszkaniowy, którzy mają problem z uiszczaniem opłat za energię. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne - odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy energii elektrycznej. Osoba ubiegająca się o dodatek musi przedstawić następujące dokumenty: wypełniony wniosek o przyznanie dodatku energetycznego; umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym.
W 2022 roku z uwagi na realizację ustawy o dodatku osłonowych dodatek energetyczny został zawieszony.

5. 12. Karta Dużej Rodziny

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014r. Karta Dużej Rodziny prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.
Z KDR można korzystać m.in. ze zniżki:

- na przejazdy kolejowe - 37% na bilety jednorazowe oraz 49% na bilety miesięczne - ojciec, matka, macocha i ojczym,
- 50% ulgi opłaty za paszport - ojciec, matka, macocha i ojczym,
- 75% ulgi opłaty za paszport - dzieci,
- w wybranych sklepach spożywczych tj. Carrefour (10%), Lidl (10%), Auchan (5%),
- na koszty eksploatacji mieszkania jak np. ceny prądu,
- na wyjścia związane z kulturą np. do teatru lub kina.
- na stacji paliw tj. Circle K, Orlen, Shell,

- darmowy wstęp do parków narodowych,
- na przeloty w Polskich Liniach Lotniczych LOT,
- na ubezpieczenia.

W OPS Tłuszcz w 2023r. wydano 396 Kart w formie tradycyjnej i elektronicznej.

Łączna kwota przeznaczona na obsługę zadania w 2023r. to 3 182,00 zł.

5.13. Powiatowa Karta TAKrodzina.pl

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program TAKrodzina.pl. Środki finansowe w wysokości 60% (dotacja) na realizację programu przekazało Starostwo Powiatowe z Wołomina, zaś pozostałe 40% (środki własne) były wkładem gminy.

Ogółem na realizację programu wydatkowano 71 793,24 zł z czego:

- 28 717,30 zł- środki własne
- 43 075,94 zł- dotacja

Karta TAKrodzina.pl daje możliwość z korzystania z :

- dofinansowania w wysokości 50 % wartości zwrotu kosztów ceny zakupu imiennego okresowego biletu w 2023 roku skorzystało łącznie 20 osób na łączną kwotę 11 237,24 zł,

- dofinansowania w wysokości 50 % wartości zniżki w opłacie za niektóre zajęcia prowadzone w ramach sekcji i kół w Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Tłuszczu.

W 2023r. skorzystało łącznie 77 dzieci na łączną kwotę 60 556,00 zł.

6. Dowóz dzieci niepełnosprawnych do Szkoły Specjalnej w Ostrówku

W 2023r. Gmina Tłuszcz zakupiła nowy samochód dostosowany do przewozu osób niepełnosprawnych Renault Trafic, na który OPS pozyskał dofinansowanie z PFRON w ramach Programu ,,Wyrównywanie różnic między regionami". Kwota pozyskanego dofinansowania to 120 000,00 zł. Łączny koszt zakupu – 198 618,50 zł. W 2023 r dowożonych było 15 dzieci do Ośrodka Wychowawczego Dzieci Niepełnosprawnych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Ostrówku. Dodatkowo samochód wykorzystywany jest do przewozu osób niepełnosprawnych do ośrodków rehabilitacyjnych, do szpitali i przychodni specjalistycznych poza terenem naszej gminy.

Koszt utrzymania samochodu w 2023 r. wyniósł - 133 697,11 zł

Wynagrodzenie kierowcy + pochodne pracodawcy - 74 573,68 zł Opiekun dzieci- 18 740,63 zł Olej napędowy, mycie samochodu, niezbędne akcesoria, naprawy - 37 943,80 zł Ubezpieczenie – 2 438,00 zł opłata ewidencyjna - 1,00 zł

7. Realizacja zadań z innych ustaw

7.1. Refundacja podatku VAT

Od 2023r. Dział Świadczeń Rodzinnych w OPS Tłuszcz realizuje ustawę z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (t.j. Dz.U. 2024 poz. 303). Zwrot podatku VAT za paliwo gazowe dotyczy wnioskodawców, których głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest jedno z następujących źródeł: kocioł gazowy, bojler gazowy, podgrzewacz gazowy przepływowy, kominek gazowy zasilane paliwami gazowymi. Główne źródło ogrzewania musi być zgłoszono do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Świadczenie uzależnione jest od kryterium dochodowego. Dla jednoosobowe gospodarstwo domowe przeciętny miesięczny dochód nie może przekroczyć 2100 zł, a dla wieloosobowego gospodarstwa domowego 1500 zł na osobę. Do wniosku należy dołączyć opłaconą fakturę VAT za dostarczone paliwo i dowód jej opłacenia.

W 2023r. przyjęto 91 wniosków i wypłacono kwotę 19 219,05zł jako zwrot podatku VAT za paliwo gazowe.

7.2. Dodatek węglowy

Dodatek węglowy przysługiwał jednorazowo w wysokości 3 000zł gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe - zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Ustawodawca nie wprowadził tu kryterium dochodowego. W pierwotnej wersji ustawy warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Po nowelizacji przepis został zmieniony i brak wpisu do CEEB nie było przeszkodą do przyznania dodatku węglowego. W toku wywiadu środowiskowego organ miał za zadanie ustalić, czy stan faktyczny danego gospodarstwa domowego jest zgodny z informacjami podanymi we wniosku o wypłatę dodatku węglowego.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r.

W 2023 r. OPS wypłacił dodatki węglowe z trybu odwoławczego na kwotę 144 000 zł dla 48

Wnioskodawców.

7.3. Dodatek dla gospodarstw domowych

Dodatek dla gospodarstw domowych przyznawany na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. 2022 poz. 1967).

Dodatek przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego było:

1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
3) kocioł olejowy,

- zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576 i 1967), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosi:

1) 3000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
2) 1000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
3) 500 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
4) 2000 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych przyjmowane były od 26 września do 30 listopada 2022 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu w 2023 roku wypłacił dodatki dla gospodarstw domowych z trybu odwoławczego na kwotę 8 000 zł.

7.4. Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny przyznawany był na podstawie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. 2022 poz. 2127). Wnioski przyjmowane były od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r.

Aby otrzymać dodatek, właściciel domu lub zarządca budynku zgłaszają do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), jak ogrzewają swoje gospodarstwa domowe.

Dodatek można było otrzymać jeśli wnioskodawca wykorzystywał jeden z rodzajów źródeł ciepła:

- pompy ciepła,
- ogrzewania elektrycznego/bojlera elektrycznego.

Na jedno gospodarstwo domowe możesz otrzymać jedno dofinansowanie:

- 1000 zł - dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło mniej niż 5 MWh energii elektrycznej,
- 1500 zł - dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło więcej niż 5 MWh energii elektrycznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu przyjął łącznie 31 wniosków oraz zrealizował wypłaty (w 2023 r.) na łączną wysokość 34 500 zł.

7.5. Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące obywatelom Ukrainy.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelom Ukrainy, którzy po 24 lutego 2022 r. przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku udzielił takiej formy pomocy 98 obywatelom Ukrainy na łączną kwotę 29 400 zł.

Posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolu oraz zasiłki celowe dla obywateli Ukrainy

Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelowi Ukrainy przebywającemu na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku udzielał obywatelom Ukrainy.
W 2023 roku z pomocy w formie zasiłków celowych skorzystało 9 rodziny, łącznie 30 osób na kwotę 1100 zł. (Środki z Funduszu Pomocy).

Bezpłatna pomoc psychologiczna dla obywateli Ukrainy. Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, może być zapewniona bezpłatna pomoc psychologiczna. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu zorganizował dla obywateli Ukrainy wsparcie w formie bezpłatnej pomocy psychologicznej. Pomoc psychologiczna świadczona była zarówno w formie zając grupowych jak i indywidualnych spotkań z psychologiem. Z bezpłatnej pomocy psychologicznej w 2023 roku skorzystało 19 obywateli Ukrainy. Wydatki w 2023 roku wyniosły 1800zł. (Środki z Funduszu Pomocy).
Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania obywatelom Ukrainy płatne było nie dłużej niż przez 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli więc zakwaterowanie miało miejsce nie od razu po przyjeździe, ale np. dopiero po upływie kilku dni, okres za który można otrzymać świadczenie odpowiednio się skracał. Środki wypłacane były przez Ośrodek „z dołu", a więc za okres zakwaterowania i wyżywienia, który już upłynął. Upoważnieni pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej dokonywali weryfikacji prawdziwości danych zawartych we wniosku o świadczenie. W razie gdy we wniosku podano informacje nieprawdziwe świadczenie nie było przyznane. Dodatkowo Ośrodek dokonywał weryfikacji warunków zakwaterowania pod wskazanym adresem zakwaterowania, przy rozpatrywaniu pierwszego wniosku z adresu. Aby podmiot zapewniający zakwaterowanie, obywatel Ukrainy musiał mieć nadany PESEL, a w formularzu o przyznanie świadczeń za zakwaterowanie obowiązkowo należało ten PESEL podać. Dane osób na które składane są wnioski (obywateli Ukrainy korzystających z zakwaterowania) są obecnie gromadzone w bazie danych, w celu wyeliminowania nadużyć. Każdy złożony wniosek rejestrowany był w dwóch odrębnych systemach:

-ŹRÓDŁO- w celu zweryfikowania prawidłowości numeru PESEL oraz potwierdzenia że dany

obywatel Ukrainy faktycznie przebywał na terenie naszej gminy w okresie wskazanym we wniosku. System Źródło był programem bezpłatnym.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 15 marca 2022r. z dnia 24 czerwca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty, istniała możliwość wydłużenia okresu zakwaterowania o 30 dni dla osób: w wieku emerytalnym, osób niepełnosprawnych, matek z trójką dzieci oraz matek z dzieckiem do 1 roku życia. W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu zrealizował wypłaty na łączną kwotę 18 760,00 zł, (Środki z Funduszu Pomocy) przyjął 9 wnioski, na łączną liczbę 13 obywateli Ukrainy.

8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zgodnie z zapisami z Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej z dnia 29 lipca 2005 r. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym, który powoływany jest przez Burmistrza Tłuszcza. Ustawą z dnia 09.03.2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadzono wiele zmian, które w istotny sposób rozszerzają zakres przedmiotowy i podmiotowy tejże ustawy. Zmienione zostały przepisy dotyczące samej procedury „Niebieskie Karty", a także rozwiązań mających służyć poprawie sytuacji osób dotkniętych przemocą.

Najważniejsze zmiany dotyczą:

1. Diagnozowania przemocy w oparciu o jej nową definicję i zakres („przemoc domowa zamiast w rodzinie").
2. Pomocy dla osób doznających przemocy – nowe formy wsparcia.
3. Oddziaływań korekcyjno – edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc
4. Nowe zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w gminie, powiecie i województwie.
5. Nowe wymogi wobec osób kierujących specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar

przemocy w rodzinie.

6. Działalność zespołu interdyscyplinarnego (ZI)
7. Działanie dotychczasowych grup roboczych na działanie grup diagnostyczno-pomocowych
8. Procedura „Niebieskie Karty" – zmiany dotyczące właściwości miejscowej w prowadzeniu procedury, wyłączenie ZI lub jego członków oraz warunki wszczęcia i zakończenia procedury NK.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowe w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Zespół Interdyscyplinarny w Tłuszczu został powołany Uchwałą nr XXII.457.2023 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Tłuszczu oraz Zarządzeniem nr 0050.88.2023 Burmistrza Tłuszcza z dnia 05 września w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Tłuszczu.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Tłuszczu wchodzą przedstawiciele:

1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu
2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3) Policji;
4) Oświaty;
5) Ochrony Zdrowia;
6) Organizacji Pozarządowej;
7) Sądu Rejonowego w Wołominie

Zgodnie z art. 9b. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

1. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie przez nie działań;
- monitorowanie procedury „Niebieska Karta";
- przekazywanie informacji , o której mowa w art. 9e *ze względu na właściwość miejscową gminy do realizacji procedury „Niebieska Karta*" ust.3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c *dot. przetwarzania danych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych ust. 5a*;
- kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c niestosowanie się do obowiązków określonych w ustawie o przemocy domowej z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535)

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między Burmistrzem Tłuszcza a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5. Porozumienia określają w szczególności sposób i formę wymiany informacji, a także sprawy dotyczące uczestnictwa członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup.

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego w Tłuszczu zapewnia Ośrodek

Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

Zgodnie z art. 9a ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), w celu diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy, Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową. Powinno to nastąpić niezwłocznie, nie później niż w ciągu trzech dni od otrzymania informacji o przemocy. W skład wspomnianej grupy wchodzą co do zasady dwie osoby: pracownik socjalny i policjant, ale może ona być poszerzona o przedstawicieli innych grup społecznych.

2. Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- dokonanie, na podstawie procedury Niebieskie Karty oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- realizacja procedury Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w **art. 66c** ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury Niebieskie Karty
- zakończenie procedury Niebieskie Karty
- dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
  a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury Niebieskie Karb) wszczęcia procedury Niebieskie Karty
- informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury Niebieskie Karty".
- do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.

- do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

3. Procedura „Niebieska Karta" w świetle nowych uregulowań prawnych

Od 28.9.2023 r. obowiązują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września .2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870). Konieczność opracowania nowego aktu wykonawczego do ustawy jest wynikiem potrzeby dostosowania przepisów rozporządzenia do nowego brzmienia przepisów ustawy z 9.3.2023 r. *o* zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535).

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Procedura „Niebieskie Karty" jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

"Niebieskie Karty" to narzędzie stosowane w Polsce w ramach walki z przemocą domową. Procedura ta została wprowadzona w odpowiedzi na potrzebę skutecznego reagowania na przypadki przemocy domowej. Jedną z głównych modyfikacji dot. regulacji prawnych procedury „Niebieska Karta" jest min. poszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do wszczęcia procedury:

Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty" uprawnieni są:

1. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
2. funkcjonariusz Policji;
3. żołnierz Żandarmerii Wojskowej;
4. pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
5. asystent rodziny;
6. nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
7. osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
8. przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
9. pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych; Policji; oświaty; ochrony zdrowia; lub organizacji pozarządowych.

Niezależnie od rozszerzenia zakresu przedmiotowego Ustawy nowelizacja wprowadziła całkowicie nowe rozwiązania prawne dotyczące zakresu podmiotowego procedury „Niebieskie Karty". W świetle nowej

definicji osoby doznającej przemocy, katalog osób uprawnionych obejmuje:
a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
h) małoletniego
– wobec których jest stosowana przemoc domowa;
Przez osobę stosującą przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa (patrz wyżej katalog osób uprawnionych);

Przez świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Kiedy wszczynamy procedurę „Niebieska Karta”

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych:

- **uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy** wobec osób doznających przemocy domowej lub
- **w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej**.

Zgodnie z art. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2021.0.1249) ilekroć mowa jest w ustawie o **przemocy domowej** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub

ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Choć samo podjęcie interwencji w środowisku nie wymaga zgody ani osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową to wypełnienie formularza „Niebieska Karta"

powinno nastąpić w obecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej. Jeśli wypełnienie formularza nie jest możliwe z powodu nieobecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej, jej stanu zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z ta osobą lub po ustaniu przyczyn uniemożliwiających jej wypełnienie.

Z chwilą wszczęcia procedury „Niebieska Karta" niezwłocznie podejmowane są działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy.
Działania, o których mowa w ust. 1, polegają w szczególności na:
1) zapobieżeniu zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej, w tym informowaniu Policji lub Żandarmerii Wojskowej o okolicznościach uzasadniających zastosowanie art. 15aa i art. 15aaa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm. 1)), a w przypadku żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową – art. 18a i art. 18aa ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266 i 1860);
2) udzieleniu osobie doznającej przemocy domowej pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnieniu pomocy medycznej;
3) zaspokojeniu podstawowych potrzeb, w tym udzieleniu wsparcia i poradnictwa, w szczególności od przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz osób doznających przemocy domowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).
Osoba wszczynająca procedurę dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej,

a także w miarę możliwości, z osobą stosującą przemoc.

W razie zagrożenia życia lub zdrowia **dziecka** w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go:

- u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki,
- w rodzinie zastępczej,
- w rodzinnym domu dziecka lub
- w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Z jakiej pomocy może skorzystać osoba doznająca przemocy domowej w trakcie realizacji procedury „Niebieska Karta”

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Kiedy może nastąpić zakończenie procedury "Niebieskie Karty"

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku:

- **ustania przemocy domowej** i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej,
- rozstrzygnięcia o **braku zasadności podejmowania działań**.

Procedury „Niebieska Karta” grupa diagnostyczna pomocowa nie kończy na wniosek i prośbę osoby doznającej przemocy domowej jak i osoby stosującej przemoc domową!

Zgodnie z nowo powstałym ustawowym wymogiem wobec osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” przez okres 9 miesięcy po zakończeniu procedury, prowadzone są **działania monitorujące.** Działania te podejmuje grupa diagnostyczno-pomocowa, a polegają one w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób, wobec

których była prowadzona procedura „Niebieskie Karty”, składaniu wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa w związku z zakończoną procedurą, poradnictwie i udzielaniu wsparcia.

Zespół Interdyscyplinarny ma prawo przetwarzać dane osobowe w tym dane wrażliwe dotyczące osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w **art. 9b** *zadania gminnego zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej*, przetwarzają dane:

1) osób doznających przemocy domowej:
a) imię i nazwisko oraz numer PESEL,
b) imiona rodziców,
c) wiek,
d) adres miejsca zamieszkania lub pobytu,
e) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej lub inny sposób kontaktu, jeżeli posiada,
f) informacje o stanie zdrowia,
g) informacje o nałogach,
h) informacje o skazaniach, orzeczeniach o ukaraniu, innych orzeczeniach wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym,
i) informacje o sytuacji rodzinnej,
j) informacje o sytuacji zawodowej i źródłach utrzymania,
k) informacje o sytuacji mieszkaniowej;

2) innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie zamieszkujących i gospodarujących z osobą stosującą przemoc domową:
a) imię i nazwisko oraz numer PESEL,
b) stosunek pokrewieństwa z osobą stosującą przemoc domową,
c) wiek,
d) informacje o sytuacji zawodowej i źródłach utrzymania,
e) w przypadku dzieci - dane szkoły i klasy, do której uczęszcza dziecko;

3) osób stosujących przemoc domową:
a) imię i nazwisko oraz numer PESEL,
b) wiek,
c) stan cywilny,
d) adres miejsca zamieszkania lub pobytu,
e) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej lub inny sposób kontaktu, jeżeli posiada,
f) stosunek pokrewieństwa z osobą doznającą przemocy domowej,
g) informacje o stanie zdrowia,
h) informacje o nałogach,
i) informacje o skazaniach, orzeczeniach o ukaraniu lub innych orzeczeniach wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym,
j) informacje o sytuacji zawodowej i źródłach utrzymania;

4) osób zgłaszających podejrzenie stosowania przemocy domowej oraz świadków przemocy domowej:
a) imię i nazwisko,
b) adres miejsca zamieszkania,

c) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej lub inny sposób kontaktu, jeżeli posiada.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych są obowiązani do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań, o których mowa w **art. 9b** *zadania gminnego zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej* ust. 2 i 8. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w zespole interdyscyplinarnym oraz w grupach diagnostyczno-pomocowych.

Przed przystąpieniem do wykonywania czynności, o których mowa w **art. 9b** *zadania gminnego zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej* ust. 2 i 8, członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych składają organowi,

o którym mowa w **art. 9a** *zespół interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej* ust. 2, oświadczenie o następującej treści: Oświadczam, że zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałem przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym.”.

Administratorem danych przetwarzanych na podstawie przepisów niniejszego artykułu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu zapewniający obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych/Grup Diagnostyczno-Pomocowych w roku 2023 r

1. W roku 2023 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 35 formularzy „Niebieska Karta”, w tym rozpoczętych sporządzeniem Niebieskiej Karty druk A przez przedstawicieli:

- Policja- 22
- Ośrodek Pomocy Społecznej- 8
- Oświata- 3
- Ochrona Zdrowia- 2
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 0

2. Działania prowadzone w 2023 r.:

- liczba spotkań posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - 7
- liczba spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych - 175 posiedzeń
- sporządzono 33 formularzy „Niebieskich Kart” Druk C

- sporządzono 33 formularzy „Niebieskich kart” Druk D
- liczba powołanych grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych - 36
- liczba rodzin dla których wszczęto procedurę w 2023 r. - 33
- kontynuowano 23 procedury z poprzednich okresów
- przypadki zapewnienia dziecku ochrony na podstawie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą - 1
- zakończono 33 procedury „Niebieska Karta” w tym 15 z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej oraz 18 z powodu stwierdzenia braku zasadności podejmowania działań (brak przemocy, konflikt małżeński, rodzinny)

3. Działania podejmowane na terenie Gminy Tłuszcz dot. przestępstw z art.207 k.k.

Komisariat Policji w Tłuszczu prowadził łącznie 14 spraw z art.207 par 1 k.k. z czego:

- 2 sprawy zostały umorzone w trybie przepisów z art.308 kpk (odmowa składania zeznań przez pokrzywdzonych);
- 9 spraw umorzono z powodu braku cech przestępstwa;
- 2 sprawy skierowano do Sądu Rejonowego w Wołominie z aktem oskarżenia;
- 1 sprawa jest w dalszym prowadzeniu (w toku).

Komisariat Policji w Tłuszczu prowadził/zastosował 4 procedury nakazów i zakazów wobec osób stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia osób dotkniętych przemocą domową w trybie przepisów z art. 15 aaa Ustawy o Policji.

Tab. nr 1 - Liczba wszystkich procedur Niebieska Karta A w latach 2020-2023

Poszczególne lata	2020	2021	2022	2023
Liczba Niebieskich Karta A	34	44	39	35

Tab. nr 2 – Charakterystyka osób doświadczających przemocy, wobec których wszczęto procedurę „ Niebieskie Karty" w 2023 r.

Kobiety	24
Mężczyźni	6
Dzieci	41

Tab. nr 3 – Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową w 2023 r.

Kobiety	7
Mężczyźni	30

4. W ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tłuszczu zorganizowano:

- szkolenie dla członków ZI, grup diagnostyczno-pomocowych oraz przedstawicieli oświaty: „ *Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja, wykładania i stosowanie prawa przez członków ZI i grup D-P „.*

W szkoleniu wzięło udział 25 osób.

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu od 2023 r. dodatkowo zatrudniał na umowę zlecenie specjalistę z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz uzależnień, który świadczył pomoc doradczą dla Zespołu Interdyscyplinarnego w Tłuszczu oraz udzielał pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą oraz stosujących przemoc, udzielał konsultacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz uzależnień w tym indywidualnych konsultacji na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc z problemem uzależnień, współpracował z grupami roboczymi/diagnostyczno-pomocowymi oraz członkami Gminnej Komisji Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych.

9. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej w Tłuszczu został utworzony na podstawie zarządzenia Kierownika OPS- Katarzyny Rostek z dnia 01.06.2011 r , jest wpisany do Rejestru klubów integracji społecznej województwa mazowieckiego pod numerem 6.

Klub funkcjonuje w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

15 czerwca 2018 roku KIS został wyróżniony Mazowiecka Marką Ekonomii Społecznej jako przedsiębiorstwo odpowiedzialne społecznie.

Głównym zadaniem KIS jest reintegracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych na terenie gminy Tłuszcz oraz korzystających z pomocy społecznej, poprzez działania mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych, poprawę sytuacji życiowej uczestników oraz ich rodzin. Formuła Klubu ma umożliwić wzrost aktywności życiowej, wyzwolenie się z bierności i uzyskanie narzędzi do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami, na jakie napotykają osoby długotrwale bezrobotne.

KIS jest miejscem spotkań Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz organizacji pozarządowych.

Stanowi również miejsce dla działalności „ Spółdzielni Socjalnej Pożytek" w Tłuszczu.

W 2023 roku przeprowadzono poradnictwo psychologa w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej z którego skorzystało 11 osób podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej. Zadanie zostało sfinansowane ze środków własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

Budżet KIS na 2023 rok :

Plan na 2023 rok - 35 300,00

Wydatki za 2023 rok 34 205,89

Zakup tonerów – 2000,00

Czynsz za lokal + energia – 27 855,89

Usługa psychologa – 4 350,00

10. Działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tłuszczu powstał 16 listopada 2010 roku. Funkcjonuje w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Klubie Integracji Społecznej. Od początku swojej działalności skupia blisko 100 studentów. Zapewnia wsparcie i pomoc osobom w wieku 50+, które wymagają rozwijania swoich pasji i zainteresowań, pełni rolę profilaktyczną, prozdrowotną oraz edukacyjną. Łączy pokolenia, pozwala na wymianę wiedzy, porad, pomocy w tym samopomocy i podstaw wolontariatu na naszym terenie. Średnia wieku w tłuszczańskim UTW to 68 lat. Najmłodszy student jest w wieku 50 lat, najstarszy 74.

Działaniami UTW koordynuje organizator społeczności lokalnych. UTW posiada Radę Programową która składa się z 10 osób. W skład wchodzą: Kierownik OPS, Dyrektor Biblioteki Publicznej w Tłuszczu, Dyrektor CKSiR w Tłuszczu, koordynator UTW, Studenci UTW, w tym przedstawiciel KGW JAMAJKA. Rada Programowa spotyka się raz w miesiącu.

W 2023 roku w UTW prowadzone były:

- warsztaty manualne (decoupage, papierowiklina, filcowanie, itp., haftowanie, makrama, plecenie na

palcach itp.) Dzięki środkom pozyskanym przez Stowarzyszenie na Rzecz organizowania Społeczności Lokalnych AB OVO możliwe było zaproszenie do prowadzenia zajęć rękodzielniczych instruktorów,

- zajęcia integracyjne (Marsze Nordic Walking, wianki)
- zajęcia taneczne
- hipoterapia
- gimnastyka
- język angielski, prowadzony przez wolontariusza
- wyjazdy do kin, teatrów, muzeów
- wykłady/spotkania edukacyjne (stacjonarne oraz wyjazdowe)
- koncerty i wystawy stacjonarne, organizowane we współpracy z Biblioteką Publiczną oraz Muzeum Ziemi Tłuszczańskiej.

Dla seniorów UTW w Tłuszczu w 2022 r. realizowane były BONY DLA SENIORÓW oraz PAKIETY EDUKACYJNE, dofinansowane przez Stowarzyszenie Radomskie Centrum Przedsiębiorczości. Seniorzy wzięli także udział w mazowieckiej Senioriadzie Sportowej, organizowanej w Mrozach. Wydatki poniesione w 2023roku wyniosły 31 241,37zł ze środków własnych w tym 13 630 wpłaty wpisowego na UTW przez studentów.

11. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3- żłobki

W 2023 r. na terenie Gminy Tłuszcz funkcjonowały 3 żłobki oraz 1 klub dziecięcy:

- Niepubliczny Żłobek Językowo- Artystyczny „Galileo" ul. Powstańców 9, 05-240 Tłuszcz,
- Żłobek „Klub Malucha" ul. Bobrowa 49, 05-240 Tłuszcz,
- Klub Dziecięcy „Mali Odkrywcy" ul. Szymona 10, 05-240 Postoliska,
- Żłobek „ZUCH" ul. Adama Mickiewicza 16, 05-240 Tłuszcz

W 2023 r. w w/w żłobkach przeprowadzona została kontrola.

Celem kontroli było sprawdzenie czy zapewnione są bezpieczne i higieniczne warunki wychowania i opieki nad dziećmi oraz jakość świadczonej opieki.

W trakcie kontroli sprawdzono, czy stosowano się do wymogów sanitarnohigienicznych, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania żłobka, a także czy prowadzona jest wymagana dokumentacja dotycząca kwalifikacji i wykształcenia kadry zatrudnionej w żłobku, umowy z firmą cateringową, opinię sanitarną.

Kontrole w żłobkach i klubie dziecięcym przeprowadzane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 i uchwałą nr XIX.202.2012 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 04 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami.

Wnioski wynikające z kontroli: w wyniku przeprowadzonej kontroli, analizy dokumentacji stwierdzono, że żłobki prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie wykazano żadnych nieprawidłowości i zastrzeżeń.

Zgodnie z uchwałą Nr II.24.2014 Rady Miejskiej w Tłuszczu w sprawie zmiany uchwały Nr X/104/2011 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29 listopada 2011r. w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Tłuszcz wysokości dotacji celowej na każde dziecko objęte opieką w żłobku, o którym mowa w § 1, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 ustawy – do lutego 2023 r. wynosiła 400 zł miesięcznie.

W 2023 r. (I i II) łączna kwota otrzymanej dotacji celowej w żłobkach i klubach dziecięcych funkcjonujących na terenie Gminy Tłuszcz wyniosła 72 400 zł.

Zgodnie z uchwałą Nr XXVIIN.429.2023 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 14 marca 2023r. w sprawie wprowadzenia świadczenia pieniężnego „Bon Żłobkowy" dla rodzin z dzieckiem w wieku od 1 roku do lat 3 zamieszkujących na terenie Gminy Tłuszcz wprowadzone zostało świadczenie pieniężne wypłacane w wysokości **400 zł** miesięcznie i przyznawane w celu częściowego pokrycia kosztów opieki nad dzieckiem od ukończenia 1 roku życia do dnia objęcia dziecka wychowaniem przedszkolnym, nie dłużej jednak niż do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia.

Świadczenie przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka,
- opiekunowi prawnemu dziecka
- osobie pełniącej funkcję rodziny zastępczej.

Świadczenie przysługuje, jeśli spełnione są <u>łącznie</u> następujące warunki:

- oboje rodzice, opiekunowie faktyczni, osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej albo samotnie wychowujący dziecko rodzic, opiekun faktyczny, opiekun prawny albo osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej:
- zamieszkują i są zameldowani na terenie Gminy Tłuszcz,

- są zatrudnieni lub wykonują inną pracę zarobkową w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy o świadczeniach rodzinnych
- dokonali rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Wołominie za rok kalendarzowy poprzedzający rok szkolny, na który ustala się prawo do świadczenia,
- nie korzystają z urlopu wychowawczego;
- przeciętny miesięczny dochód rodziny dziecka w przeliczeniu na osobę albo przeciętny miesięczny dochód dziecka pozostającego pod opieką prawną, osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok szkolny, na który ustala się prawo do świadczenia, **nie przekracza kwoty 300% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tj. 674 zł x 300% = 2 022,00 zł.)**
- została zawarta umowa o objęcie dziecka opieką.

Świadczenie przysługuje także, jeżeli jedno z rodziców lub oboje nie są zatrudnieni lub nie wykonują innej pracy zarobkowej z powodu:

- kontynuowania nauki w systemie dziennym;
- udziału w stażu, przygotowaniu zawodowym dla dorosłych, szkoleniach zawodowych lub programach mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy lub przez inne podmioty;
- pobierania świadczenia pielęgnacyjnego w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Świadczenie nie przysługuje:

- na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej, w rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- osobie, która nie sprawuje faktycznej opieki nad dzieckiem;
- matce albo ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, osobie pełniącej funkcję rodziny zastępczej, którzy na dzień złożenia wniosku nie pozostają w zatrudnieniu i nie wykonują innej pracy zarobkowej, za wyjątkiem sytuacji wymienionych w § 7 załącznika do uchwały Nr XXVIIN.429.2023 Rady Miejskiej z dnia 14 marca 2023 r.

Od 01-04-2023 r. do 31-12-2023 r. z „Bonu Żłobkowego” skorzystało 10 osób i wypłacono świadczenia na łączną kwotę 20 748,58 zł.

12. Współpraca z Bankiem Żywności w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Banki zrzeszone w Federacji Polskich Banków Żywności przekazują pomoc żywnościową poprzez swoje organizacje partnerskie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.
Dzięki POPŻ otrzymują wsparcie osoby najuboższe w postaci posiłków/paczek żywnościowych, które przekazywane są przez organizacje współpracujące z Bankami Żywności.
Z pomocy tej skorzystać mogą osoby w najtrudniejszej sytuacji życiowej, których dochód nie przekroczy określonego poziomu, uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Żeby uzyskać pomoc w ramach POPŻ, osoba w trudnej sytuacji życiowej powinna zwrócić się do Ośrodka Pomocy Społecznej, skąd otrzyma skierowanie do obioru paczki żywnościowej lub do skorzystania z posiłku.
Dzięki współpracy Stowarzyszenia na Rzecz Organizowania Społeczności Lokalnych „AB OVO" z Bankiem Żywności w Siedlcach w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, Podprogram 2021 Plus w 2023 r. z terenu Gminy Tłuszcz objętych wsparciem zostało łącznie 221 osób, wydano łącznie 401 paczek, co daje 3,28500 ton żywności.

13. Gminny Program Wspierania Rodziny

Uchwałą nr. XXI.417.2023 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 7 lutego 2023 r. przyjęty został Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025. Program stanowi strategiczny dokument Gminy Tłuszcz opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie przy wykorzystaniu zasobów lokalnych. Zadania realizowane w ramach Programu koncentrują się nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych. Załącznikiem do Programu jest karta monitoringu realizowanego Programu, która pozwala na badanie postępu realizacji założonych celów i podejmowanych działań.

KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
ROK 2023

Nazwa działania	Wskaźniki			
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej (szt.) **211 rodzin** **550 osób**			
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego, rodzinnego, prawnego)	Liczba udzielonych porad/konsultacji (szt.) OPS: Poradnictwo psychologiczne w ramach Klubu Integracji Społecznej – 29 godzin Poradnictwo z zakresu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz stosujących przemoc – 48 godzin GKRPA: Poradnictwo psychologiczne: 981 porad/konsultacji Poradnictwo prawne – 82 porady/konsultacje			
Organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców	Liczba uczestników (os.) 0	Liczba edycji (szt.) 0		
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Liczba założonych Niebieskich Kart (szt.) 1. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” Druk A -35 2. liczba spotkań posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego – 7 3. liczba spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych - 175 posiedzeń 4. liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” Druk C -33			
Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	Liczba rodzin korzystających z usług (szt.) Specjalistyczne usługi opiekuńcze – 4 dzieci Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023 – 4 dzieci			
Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację – grupy wsparcia/grupy samopomocowe	Liczba spotkań (szt.) 6 spotkań	Liczba grup wsparcia (szt.) 1 grupa samopomocowa dla rodziców samotnie wychowujących dzieci		
Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba rodzin (szt.) 12 rodzin			
Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Liczba wspieranych rodzin (szt.) 17	Liczba osób w rodzinach (os.) 64	Liczba dzieci w rodzinach (os.) 42	Liczba asystentów (os.) 1

Wsparcie asystenta dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Ża życiem”	Liczba wspieranych rodzin (szt.) 0	Liczba osób w rodzinach (os.) 0	Liczba dzieci w rodzinach (os.) 0	Liczba asystentów (os.) 1
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek (szt.) 3 placówki wsparcia dziennego: 1. Punkt Pomocy Dziecku i rodzinie w Tłuszczu 2. Świetlica Środowiskowa w Jasienicy 3. Świetlica Środowiskowa w Stryjkach		Liczba uczestników (os.) 255 osób	

Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) 21 osób	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.) 2 dzieci	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej (os) 5 dzieci	Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej (os) 0	Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.) 0
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	Liczba rodzin objętych pomocą (szt.) 192 rodziny – 326 osób				
Tworzenie i realizacja projektów/ programów osłonowych wspierających rodzinę	Liczba projektów/programów (szt.) - 3 Program „ Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – 66 osób w tym 47 dzieci Powiatowa Karta TAKrodzina.pl – 77 osób Bon żłobkowy – 10 osób				
Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin	Liczba zespołów/grup roboczych (szt.) 7 zespołów/grup roboczych		Liczba instytucji zaangażowanych w zespołach/grupach roboczych (szt.) 4 instytucje: OPS Szkoła Policja Sąd PCPR		

Placówki Wsparcia Dziennego w Tłuszczu, Jasienicy i Stryjkach działają w ramach struktur Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Trzy placówki działające na terenie gminy Tłuszcz są ważną formą pomocy w opiece i wychowaniu dzieci, skierowaną w szczególności do rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, o niskim statucie społecznym oraz pozostałych mieszkańców i bywalców zajęć placówki. W każdej placówce pracuje wychowawca, którego zadaniem jest zapewnienie dzieciom między innymi pomocy w nauce, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań i pasji podopiecznych. W naszych placówkach realizujemy wolontariat rówieśniczy (młodzież wykonuje zadania na rzecz dzieci) oraz wolontariat przeprowadzany przez osoby dorosłe najczęściej są to rodzice lub seniorzy. Placówki współpracują w lokalnymi stowarzyszeniami – Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja„ z Tłuszcza i Stowarzyszenie na Rzecz Organizowania Społeczności Lokalnych AB OVO z Tłuszcza.

W celu zapewnienia dzieciom i ich rodzicom dostępności do oferty, placówki funkcjonują w trzech miejscowościach. Placówki Wsparcia Dziennego działające na terenie Gminy Tłuszcz		
Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu ul. Kościuszki 7	Świetlica środowiskowa w Jasienicy ul. Szkolna 8	Świetlica środowiskowa w Stryjkach Stryjki 2
Liczba zapisanych dzieci w roku 2023		
182 w tym 22 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	39 w tym 1 dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności	34 w tym 1 dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności

Oferta Placówek Wsparcia Dziennego z Tłuszcz, Jasienicy i Stryjek skierowana jest do :

- wszystkich mieszkańców gminy Tłuszcz, w tym szczególności dzieci i młodzieży od 5 r.ż. do 15 r.ż. ,
- rodzin z dziećmi borykających się z różnymi trudnościami życiowymi, a w szczególności z problemami opiekuńczo - wychowawczymi,
- rodzin z dziećmi, w które potrzebują wsparcia i opieki w zakresie wychowawczo-dydaktycznym,
- rodzin z dziećmi o niskim statusie społecznym,
- rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym,
- dzieci i młodzieży chcącej rozwijać pasje i uzdolnienia,

- dzieci i młodzieży chcącej pełnić funkcję wolontariusza.

Celem Placówek Wsparcia Dziennego z Tłuszcz, Jasienicy i Stryjek jest :
- wieloprofilowe wsparcie dziecka i rodziny w środowisku lokalnym,
- zapewnienie kompleksowej pomocy i wsparcia dzieciom i młodzieży będących w kryzysach domowych, rówieśniczych i szkolnych,
- zapobieganie zachowaniom nieakceptowanym społecznie ze szczególnym uwzględnieniem stosowania przemocy i używania substancji psychoaktywnych,
- promowanie aktywnego, zdrowego stylu życia,
- tworzenie sytuacji i warunków sprzyjających w kształtowaniu postaw i wartości niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- współpraca z rodziną, z innymi instytucjami,
- wyrównywanie szans edukacyjnych, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce,
- społeczna aktywizacja dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zainteresowań i pasji,
- wieloprofilowe wsparcie dziecka i rodziny w ich środowisku lokalnym,
- integrowanie rodzin,
- udzielanie poradnictwa.

Wszystkie zajęcia w Placówkach Wsparcia Dziennego w Tłuszczu, Jasienicy i Stryjkach były realizowane zgodnie z obowiązującymi rekomendacjami sanitarnymi dotyczącymi działalności placówek wsparcia dziennego. Placówki zostały wyposażone w dozowniki do dezynfekcji rąk, płyny do dezynfekcji, termometry, rękawiczki, maseczki jednorazowe, a placówka w Tłuszczu posiada oczyszczacz powietrza z filtrem Hepa.

Placówki Wsparcia Dziennego w Tłuszczu, Jasienicy i Stryjkach pracują w oparciu o dokumenty m.in.: regulamin placówki wsparcia dziennego, plan roczny placówek, formularz rekrutacyjny – karta zgłoszenia dziecka, lista obecności dzieci. Roczny plan pracy placówek związany jest z kalendarzem i uwzględnia najważniejsze święta kościelne, patriotyczne, edukacyjne, święta nietypowe, pory roku. Plan pracy zawiera również potrzeby dzieci poprzez zajęcia wychowawcze, opiekuńcze i edukacyjne i działania profilaktyczne związane z uzależnieniami np. uzależnienia behawioralne, pogadanki na temat radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, reagowania w sytuacjach kryzysowych, jak rozwiązywać konflikty, jak radzić sobie ze złością, jak wyrażać swoje emocje.

Z związku z trwającymi działaniami wojennymi na obszarze Ukrainy na terenie naszej Gminy Tłuszcz nadal przebywają uchodźcy. Wśród uchodźców są też dzieci, które w 2023 roku mogły skorzystać z zajęć organizowanych w Placówce Wsparcia Dziennego – Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu.

W 2023 roku Placówka Wsparcia Dziennego - Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu realizowała cykliczne zajęcia według ustalonego planu tygodniowego. W zajęciach uczestniczyły dzieci z terenu Gminy Tłuszcz w tym też zapisane do trzech placówek w Tłuszczu, Jasienicy i Stryjek. Wszystkie zajęcia były realizowane w budynku placówki w Tłuszczu, ponieważ lokal posiada m.in. pomieszczenia przeznaczone do zajęć i odpowiednią salkę gimnastyczną wraz z wyposażeniem – materace, piłki xxl, masażery itp. wykorzystywane w zajęciach z terapii neurorozwoju.

Plan tygodniowy zajęć w Placówce Wsparcia Dziennego – Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu w 2023 r.	
Poniedziałek 14.00 -18.00 g.	**Zajęcia z terapii neurorozwoju /trwały cały rok/** mgr Jarosław Pleta Celem zajęć jest usprawnienie procesów sensoryczno-motorycznych u dzieci, bowiem brak dojrzałości w odbiorze bodźców dotykowych, wzrokowych, słuchowych, w procesach równowagi i w schematach rozwoju motorycznego może skutkować trudnościami funkcjonalnymi. Prawidłowy rozwój w tym zakresie jest potrzebny do wykonywania takich czynności jak: rysowanie, pisanie, mówienie, liczenie. Zajęcia prowadzone są przy aktywnym udziale rodziców.
Poniedziałek 16.00-16.45 g.	**Trening Umiejętności Społecznych /trwały w terminie marzec – grudzień/** Jarosław Szafran
Poniedziałek 17.00-17.45 g.	**„Angielski na wesoło" /trwały w terminie styczeń – czerwiec/** Wolontariat p. Ewa Golec Zajęcia mają na celu przybliżenie dzieciom w wieku wczesnoszkolnym języka angielskiego poprzez gry i zabawy integracyjne.
Wtorek 14.00 – 16.00 g.	**Zajęcia z arteterapii /trwały cały rok/** mgr Anna Kujawa Zajęcia z arteterapii poprzez sztukę, malowanie, rysowanie, taniec, ruch, muzykę wspierają wszechstronny rozwój u dzieci.

Środa 14.00 – 18.00 g.	**<u>Zajęcia z terapii neurorozwoju /trwały cały rok/</u>** mgr Jarosław Pleta Zajęcia dla dzieci z trudnościami rozwojowymi, lękliwych, wycofanych, nieśmiałych, mających problemy w relacjach społecznych i w radzeniu sobie z trudnymi zachowaniami. Program prowadzony w grupach dobieranych wiekowo, z uwzględnieniem potrzeb indywidualnych dzieci w formie zabaw i gier zespołowych.
Czwartek 14.00 – 16.00 g.	**<u>Warsztaty szycia /trwały cały rok/</u>** mgr Anna Kujawa Celem warsztatów jest rozwijanie umiejętności manualnych, wzbudzanie wrażliwości artystycznej u dzieci i aktywne spędzenie czasu wolnego.
Czwartek 16.00 – 18.00 g.	**<u>Nauka gry na gitarze /trwały w terminie marzec – czerwiec/</u>** Kacper Banaszek Nauka gry na gitarze poprawia inteligencję muzyczną, przez co osoby grające na tym instrumencie mają lepsze poczucie rytmu i łatwiej rozpoznają melodie. Inne zalety grania na gitarze to: poprawa koordynacji manualnej, uwrażliwienie na piękno i dobro, łatwiejsze wyrażanie swoich emocji. Poprawa wyników w nauce języków.
Piątek (styczeń-czerwiec) Czwartek (wrzesień-grudzień) 16.00 – 17.00 g.	**<u>Zajęcia logorytmiczne /trwały cały rok/</u>** Mgr Ewelina Szafran Główną zaletą zajęć logorytmicznych dla dzieci jest połączenie terapii logopedycznej i rytmiki. Jej najważniejszym elementem jest rytm, którego akompaniamentem jest słowo. Zajęcia mają formę kreatywnej zabawy. Odbywają się z użyciem różnych ciekawych dla dzieci przedmiotów i narzędzi.
Wtorek (dyżur w PWD) 14.00 – 18.00 g. Środa 14.00 – 18.00 g.	**<u>Asystent rodziny</u>** Sylwia Kurek Asystent rodziny ma na celu pracę z rodziną w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy.

Główne działania Placówek Wsparcia Dziennego z Tłuszcza, Jasienicy i Stryjek w roku 2023 m.in.:

- Wolontariat rówieśniczy na rzecz Placówek Wsparcia Dziennego
- Oferta zimowa „**Zima w Punkcie**" - odbyła się podczas trwania ferii zimowych w woj. mazowieckim

i była skierowana do dzieci z terenu Gminy Tłuszcz, w tym szczególności dla dzieci zapisanych i systematycznie uczęszczających do placówek wsparcia dziennego w Tłuszczu, Jasienicy i Stryjek. Oferta odbyła się w terminie 13–17.02.2023 r. i w tym czasie z oferty skorzystało 18 uczestników w wieku od 6 do 15 lat z trzech Placówek Wsparcia Dziennego z Tłuszcza, Jasienicy i Stryjek. W trakcie trwania turnusu dzieci były pod opieką wychowawcy Placówki Wsparcia Dziennego w Tłuszczu.

- Oferta letnia „**Wakacji nadszedł czas**" - odbyła się w okresie wakacji i była skierowana do dzieci z terenu Gminy Tłuszcz, sfinansowana przez Gminą Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tłuszczu. Oferta odbyła się w terminie 26.06. – 07.07. 2023 r. i składała się z 2 turnusów. Każdy turnus posiadał oddzielny program i łącznie z oferty letniej podczas trwania 2 turnusów skorzystało 34 uczestników w wieku od 5 do 15 lat. W grupie uczestników oferty letniej „Wakacji nadszedł czas" były między innymi dzieci korzystające w ciągu roku szkolnego z Placówek Wsparcia Dziennego z Tłuszczu, Jasienicy i Stryjek. Były też dzieci z niepełnosprawnościami, dzieci z rodzin w którymi pracuje asystent rodziny oraz kuratorzy. W trakcie trwania, każdego turnusu dzieci były pod opieką wychowawcy Placówki Wsparcia Dziennego w Tłuszczu. Oferta letnia 2023 r. „Wakacji nadszedł czas" skierowana do dzieci dostarczyła im wiele przeżyć poprzez udział w atrakcyjnych zajęciach m.in. warsztatach z decoupage, zajęciach , plastycznych, kulinarnych, zabaw na świeżym powietrzu. W planie zajęć znalazły się wycieczki do Gospodarstwa Edukacyjnego w Anastazewie „Anielsko i Sielsko" i Gospodarstwa Agroturystycznego „Akacjowy zakątek" w Pustelniku. W ramach oferty letniej odwiedziliśmy Urząd Miejski w Tłuszczu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu, Bibliotekę Publiczną w Tłuszczu, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Tłuszczu, Aptekę Rajmedica w Tłuszczu. Podczas oferty letniej zrealizowany został program profilaktyczny dotyczący uzależnień behawioralnych, uzależnień SPA od alkoholu, papierosów, narkotyków, leków. W ramach zajęć z dziećmi zorganizowano pogadanki, ćwiczenia na temat uzależnień behawioralnych, SPA, wykonano grę planszową „STOP uzależnieniom". Każdy turnus był zakończony słodką niespodzianką dla dzieci.
- Udział Placówek Wsparcia Dziennego w imprezie lokalnej „ Piknik Rodzinny - 3 godziny dla rodziny" na terenie Ogródka Jordanowskiego.
- Udział Placówek Wsparcia Dziennego w Jarmarku Bożonarodzeniowym w Tłuszczu.
- Uzyskanie dofinansowania z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tłuszczu do zatrudnienia instruktora terapii neurorozwoju w Placówce Wsparcia Dziennego w Tłuszczu na okres IX-XII.2023 r.
- Projekt grantowy „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych" skierowany do rodzin z dziećmi realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie /termin realizacji wakacje 2023 r./

- Remont (m.in. malowanie ścian, wymiana paneli) w PWD – Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszcz.
- Utworzenie Grupy Samopomocowej dla rodziców samotnie wychowujących dzieci.

Wolontariat na rzecz Placówek Wsparcia Dziennego w roku 2023

Placówki Wsparcia Dziennego w Tłuszcz, Jasienicy i Stryjkach korzystają z wsparcia wolontariuszy. W roku 2023 funkcję wolontariuszy w trzech placówkach pełniło 8 uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Tłuszcz, którzy aktywnie uczestniczyli w życiu placówek, pomagali wychowawcy w organizacji zajęć dla dzieci oraz pomagali dzieciom w odrabianiu pracy domowych i uczestniczyli w wspólnych zabawach z dziećmi.

Punkt Pomocy dziecku i Rodzinie w Tłuszczu w 2023 roku prowadził w oparciu o wolontariat zajęcia pt. „Angielski na wesoło". Zajęcia były prowadzone p. Ewa G. która bezpłatnie uczyła języka angielskiego dzieci z trzech Placówek Wsparcia Dziennego. Zajęcia były prowadzone raz w tygodniu i trwały około 45 minut. Na zajęciach dzieci wspólnie uczyły się słówek wyrażeń, zwrotów, grały w gry planszowe i integracyjne, wspólnie śpiewały piosenki w oparciu o język angielski. W 2023 r. w placówce Punkt Pomocy dziecku i Rodzinie w Tłuszczu wolontariuszem była Dorota C. podopieczna Środowiskowego Domu Samopomocy w Tłuszczu, która jest też członkiem Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja" z Tłuszcza. Dorotka pomagała wychowawcy placówki w organizacji zajęć oraz wspólnie spędzała czas z dziećmi m.in.: rysując, malując i bawiąc się.

Wolontariat na rzecz Placówek Wsparcia Dziennego w roku 2023		
Tłuszcz	Jasienica	Stryjki
5 uczniów ze szkół m.in. -SP im. Jana Pawła II w Tłuszczu -SP im. Królowej Jadwigi w Tłuszczu -SP im. Janusza Korczaka w Jasienicy -SP im. Wiesława Sieroszewskiego Kozły 27 2 – wolontariuszy dorosłych	3 uczennice Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Jasienicy	-

Placówki Wsparcia Dziennego:

1. **Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu**

Placówka Wsparcia Dziennego - Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie z Tłuszcza mieści się w budynku przy ul. Kościuszki 7. Placówka czynna jest od poniedziałku do piątku od godz.10.00 do 18.00. W okresie

wakacji, ferii zimowych, przerw świątecznych czynna od godz. 8.00 do 16.00.

Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie – Placówka Wsparcia Dziennego jest ważnym miejscem strategicznym w gminie Tłuszcz ze względu na usytuowanie placówki w centralnym miejscu, dostępność dla osób z niepełnosprawnością oraz ze względu na szerokie spektrum działań na rzecz rodziny. Uczestnicy Punktu Pomocy Dziecku i Rodzinie – Placówka Wsparcia Dziennego mają zapewnioną opiekę i pomoc specjalistyczną bezpłatnie i płatnie.

Plan dnia Placówki Wsparcia Dziennego – Punkt Pomocy dziecku i Rodzinie w Tłuszczu:

10.00 - 11.00 – przygotowanie sali do pracy z dziećmi, dezynfekcja sali,

11.00 - 12.00 – powroty dzieci ze szkoły, czas wolny dzieci, odpoczynek po zajęciach lekcyjnych,

12.00 – 13.30 - pomoc przy odrabianiu lekcji, motywowanie do nauki,

13.30 – 14.00 – czas na własny posiłek,

14.00 – 17.30 – zajęcia tematyczne według planu rocznego i tygodniowego,

– wspólne czytanie, gry i zabawy przy stolikach,

17.30 – 18.00 – prace organizacyjno-porządkowe.

Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu łączy swoje działania razem z Stowarzyszeniem na Rzecz Organizowania Społeczności Lokalnych AB OVO z Tłuszcza i z stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja" z Tłuszcza

Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie współpracuje od wielu lat z Stowarzyszeniem na Rzecz Organizowania Społeczności Lokalnych AB OVO z Tłuszcza, dzięki któremu prowadzone są niektóre zajęcia (stowarzyszenie zatrudnia specjalistów). Placówka pomagała nadal w zorganizowaniu spotkań Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja" z Tłuszcza. Stowarzyszenie „Nadzieja" powstało przy Ośrodku Pomocy Społecznej z potrzeby dostrzeżenia i pomocy osobom z niepełnosprawnością i ich rodzinom. Nasza placówka wraz z wychowawcą pomagała stowarzyszeniu w organizacji spotkań o charakterze integracyjnym, a także terapeutycznym poprzez warsztaty rękodzielnicze.

2. **Świetlica Środowiskowa w Jasienicy**

Placówka mieści się w budynku Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Jasienicy ul. Szkolna 8. Placówka czynna jest od poniedziałku do piątku od godz.13.00 do 18.00. W okresie ferii zimowych, przerw świątecznych placówka pełni dyżury i godziny są dostosowane do potrzeb dzieci, natomiast w okresie wakacji placówka jest nieczynna.

Rok 2023 w placówce można podzielić na 2 etapy:

- etap 1 – od stycznia do czerwca
- etap 2 – od września do grudnia

Plan dnia Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlicy Środowiskowej w Jasienicy:
13.00-15.00 – odrabianie prac domowych oraz motywowanie do nauki
15.00-15.30 – czas na posiłek
15.30-16.30 – zajęcia rozwijające zdolności dzieci, gry i zabawy
17.30-18.00 – prace organizacyjno-porządkowe.

3. Świetlica Środowiskowa w Stryjkach

Placówka mieści się w budynku Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Stryjkach 2. Placówka czynna jest od poniedziałku do piątku od godz.12.00 do 17.00. W okresie ferii zimowych, przerw świątecznych placówka pełni dyżury i godziny są dostosowane do potrzeb dzieci, natomiast w okresie wakacji placówka jest nieczynna.

Rok 2023 w placówce można podzielić na 2 etapy:

- etap 1 – od stycznia do czerwca
- etap 2 – od września do grudnia

Plan dnia Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlicy Środowiskowej w Stryjkach:
12.00-14.00 – odrabianie prac domowych oraz motywowanie do nauki
14.00-14.30 – czas na posiłek
14.30-16.30 – zajęcia rozwijające zdolności dzieci, gry i zabawy
16.30-17.00 – prace organizacyjno-porządkowe.

14. Struktura wydatków i dochodów Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu w 2023 r.

Struktura dochodów i wydatków za 2023 r. Struktura dochodów i analiza wykorzystania środków na świadczenia pomocy społecznej przedstawia się następująco:

Tab. nr 24- Struktura wydatków w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.

OPIS	PLAN	WYKONANIE
Domy Pomocy Społecznej	855 176,00	845 788,49
Ośrodki wsparcia - Klub Integracji Społecznej w tym PAI	35 300,00	34 205,89
Przemoc w rodzinie	13 380,00	13 380,00
Asystent Rodziny	84 217,71	82 605,13 w tym: 72 189,38 - śr. własne, 10 415,75zł - dotacja
Świadczenia rodzinne	7 688 000,00	7 687 988,22
Świadczenie wychowawcze - 500plus	2 000,00	2 000,00
Składka zdrowotna od podopiecznych	124 733,00	123 725,19
Piecza zastępcza	368 936,00	347 540,41
Dodatki mieszkaniowe	94 800,00	94 520,18

Zasiłki i pomoc w naturze oraz składka społeczna od podopiecznych	749 428,00	741 794,31 w tym 600 732,32- zasiłki stałe 0,00- zasiłki + dożywianie dla cudzoziemców 6 453,99- zasiłki okresowe z dotacji 134 608,00- zasiłki celowe, okresowe z zadań własnych
Pochówek	5 000,00	0,00
Pobyt w schronisku	20 389,00	20 340,00
Utrzymanie Ośrodka + wynagrodzenia	2 132 463,95	2 115 271,21 w tym: 259 242,00- wynagrodzenia z dotacji
Zakup serwera – inwestycja	22 700,00	22 693,50
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	58 000,00	58 000,00
Decyzje zdrowotne	4 960,00	3 218,02
Usługi opiekuńcze	308 096,00	259 840,00
Opieka 75+	50 304,00	43 136,00 w tym : 17 254,40- środki własne 25 881,60 - dotacja
Zakup samochodu w związku z wnioskiem o dofinansowanie ze środków PEFRON	200 000,00	198 618,50 w tym: 120 000,00- środki z PEFRON
Dodatek osłonowy	500,00	500,00

Karta Dużej Rodziny	3 182,00	3 182,00
Powiatowa Karta TAKrodzina.pl	130 000,00	71 793,24 w tym śr własne – 28 717,30 dotacja – 43 075,94
Dodatki dla gospodarstw domowych środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID - 19	64 478,19	62 933,43
Dodatek węglowy środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID - 19	146 880,00	146 880,00
Ukraina środki z Funduszu Pomocy	198 253,87	198 253,87
Żłobki	1 000,00	1 000,00
Bon Żłobkowy	54 000,00	20 748,58
Placówki Wsparcia Dziennego	196 250,00	: 193 617,80 -środki z GKRPA
Program "Posiłek w szkole i w domu"	109 980,00	106 225,00 - w tym budżet wojewody - 84 980,00- zasiłki + dożywianie oraz - 21 245,00 - budżet gminy (zasiłki +dożywiania)
RAZEM	**13 722 407,72**	**13 499 798,97**

Tab. nr 29 - Struktura dochodów w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.

OPIS	PLAN	WYKONANIE
Domy Pomocy Społecznej (odpłatność)	31 000,00	9 370,95
Wpłaty wpisowego UTW	9 000,00	13 630,00
Wynagrodzenie płatnika podatku i ZUS	600,00	881,85
Dochody z tytułu 50% zaliczki alimentacyjnej dla gminy	0	13 288,64
Dochody z tytułu 50% zaliczki alimentacyjnej dla b. państwa	0	13 288,51
Dochody z tyt. kosztów upomnienia od dłużników alimentacyjnych 5% dochód gminy	0	4,66
Dochody z tyt. kosztów upomnienia od dłużników alimentacyjnych 95% dochód budżetu państwa	0	88,54
Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego	0	93 742,60
Dochody z tytułu 40% funduszu alimentacyjnego	0,00	30 633,15

Dochody z tytułu 60% funduszu alimentacyjnego	0,00	45 949,74
Dochody z tyt odpłatności za usługi opiekuńcze	50 000,00	43 601,09
Dochody z tyt duplikat Kart Dużej Rodziny, koszty upomnienia - 95% dochód gminy	0	206,15
Dochody z tyt duplikat Kart Dużej Rodziny, koszty upomnienia - 5% dochód gminy	0	10,85
Zwrot nadpłaty za energię elektryczną	755,00	977,15
Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych dochód budżetu państwa	5 318,00	3 609,32
Zwrot nienależnie pobranego dodatku osłonowego	500,00	500,00
Zwrot nienależnie pobranego dodatku dla gospodarstw domowych (inne źródła)	1 000,00	1 000,00
Zwrot części świadczenia jednorazowego 300zł Ukraina – dobrowolna wpłata	0,90	0,90
Zwrot świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych Ukraina dot. dotacji za lata ubiegłe.	500,00	0,00
Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych Ukraina	50,00	3,86

Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych dochód budżetu państwa	3 549,00	2 138,98
Nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze dochód budżetu państwa	14 549,00	8 163,34
Koszty upomnienia od świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych	58,00	0,00
Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych dochód budżetu państwa	5 106,00	3 585,22
Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne dochód budżetu państwa	28 140,00	22 892,52
Koszty upomnienia od nienależnie pobranego świadczenia Dobry Start dochód budżetu państwa	0	11,60
Odsetki od nienależnie pobranego świadczenia Dobry Start dochód budżetu państwa	0	30,80
Nienależnie pobrane świadczenie Dobry Start dochód budżetu państwa	0	300,00
RAZEM	**150 125,90**	**307 568,02**

Ogółem budżet za 2023 rok (wydatki zrealizowane) to kwota 13 499 798,97 zł, a w 2022 r. to kwota 37 054 294,84 zł